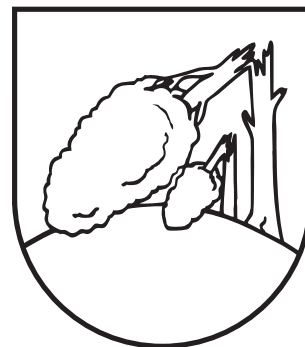

Polomské noviny

Ročník XXVII. č. 2 nepredajné august 2022

POZVANIE

pri príležitosti
740. výročia
prvej
písomnej zmienky
o našej obci.

POZVANIE

23. 9. 2022 (piatok)
15,00 hodina (začiatok)
veľká sála - kultúrny dom
(miesto)

Námestie SNP 211/8,
Gemerská Poloma
**SLÁVNOSTNÉ
ZASADNUTIE
OBECNÉHO
ZASTUPITEĽSTVA**

- slávnostné odovzdanie ocenení
- program detí
materskej školy v obci

24. 9. 2022 (sobota)
15,00 hodina (začiatok)

Kino ROZVOJ - kultúrny dom
(miesto)

Hviezdoslavova ulica 453/101,
Gemerská Poloma
CELOVEČERNÝ PROGRAM

- slávnostný príhovor
starostky obce
- celovečerný program
folklórnej skupiny Dolina
pri príležitosti 25. výročia
založenia skupiny

25. 9. 2022 (nedeľa)
11,00 hodina (začiatok)

katolícky kostol (miesto)
**EKUMENICKÉ SLUŽBY
BOŽIE**

spojené so slávnosťou
venovanú 740. výročiu prvej
písomnej zmienky o obci
a s vystúpením
cirkevného spevokolu

Srdečne pozývame všetkých
občanov obce.

72 ROKOV SPOLOČNÉHO ŽIVOTA svadba viac ako POŽEHNANÁ ♥ PLATINOVÁ pani Zuzana Šmelková, pán Štefan Šmelko

So srdcom plným úcty a lásky hľadáme a s obdivom k Vášmu životu sa hlboko klaniame pani Zuzana Šmelková, pán Štefan Šmelko. Na ceste, po ktorej ste toľké roky spoločne kráčali svietilo nielen slnko lásky, ale šľahali blesky životných útrap a bolestí. Bok po boku ste niesli bremeno života a v potu tváre i v slzách neraz mali zastretú budúcnosť. Život je neúprosný, pretkáva vlasy šedinami a na tvárach sa zjavujú vrásky. Jedno však nedokáže zmeniť, a to lásku jeden k druhému, pochopenie, toleranciu a úctu vzájomnú.

Milá pani Zuzka - skláňame sa pred plnohodnotným životom ženy – matky, naplnený prácou a starostlivosťou o svojich blízkych, o svoje deti. Za chvíľu života, za láskavé a múdre rady, za obetavosť pre rodinu. Ako možno splatiť lásku matky, ktorú dala? Snáď ani žiadnu nečaká. Ona každým slovom dáva príklad a my máme šťastie, že ju máme, že je tu. Od dojatia nám viazu v hrdle slová, a tak vzdávame poctu, čo patrí ozajstným kráľovňám, čo viac by bolo hodné ja nepoznám.

Milý ujo Pišta - spomienka na dni, noci - či hodiny - okamihy prežité počas prebiehajúcich bojov v rodnej obci, kde bol ujo Pišta nápomocný, na tie nikdy nemožno zabudnúť. Sú miesta, kam sa nedá dovidieť a také sú aj mnohé utrpenia, ktoré ste v tom čase prežívali, preto my žijúci vždy sa budeme s úctou skláňať pred Vami ako odvážnym synom národa, našej dediny.

Pri tejto vzácnej príležitosti sme navštívili manželov pani Zuzanu Šmelkovú a pána Štefana Šmelka - uja Pištu, aby sme ich osobne pozdravili a poďakovali sa za všetok ich prínos, pre nás, pre všetkých Polomčanov, pre svoju rodinu, pre svoje deti. Manželský pár to bol neskutočne milý a vďačný. Preto naše pero novinárske neostalo nečinné a zopár otázok s odpoveďami ponúkame našim čitateľom a keď že v dedine uja Štefana nik inak nenačujeme ako Pišta, s jeho dovoľením ho takto oslovujeme aj v našom rozhovore.

Láska nepozná starobu, to len vlasy zbelejú, vrásky vystúpia, sem tam viac a bolestivejšie pichne - ale vzájomná úcta, porozumenie aj nemožné prekoná. Čo dnes oboch najviac poteší, keď ohlási sa bolesť nemilá a chcete rýchlo zabudnúť?

Na starosť sme spokojní, že máme po štyroch deťoch veľkú rodinu. Hlavne drobce, právnučatá nám dávajú lásku a silu ísť každý deň ďalej.

Spomínate si na svoje začiatky, dnes mnohé mladé rodinky žijú so svojimi rodičmi, kým sa osamostatnia. Pomáhali aj Vám Vaši rodičia? Ako ste začínali?

Otec umrel veľmi mladý, a tak po svadbe sme bývali s mojou mamou (tety Zuzky). V začiatkoch nám pomáhala, čo len mohla. Keď boli deti väčšie začali sme si stavať dom.

Ako ste vedeli jeden o druhom, že to je ten pravý a ona tá, s ktorou chcete prežiť celý svoj život?

Manžel sa mi páčil, bol milý, pozorný (hovorí teta Zuzka), a ja som hneď po prvom tanci povedal, že to bude moja žena. A je!

Boli ste pekne oblečení, znel orgán v kostole, svadobníci plný kostol a tu zaznelo hlasné ÁNO ženicha a nevesty. Tu ujo Pišta vzdal ruku Vašu teta Zuzka do svojej a sľúbili ste si vernosť a lásku pred oltárom. Vymenili ste si prstienky a blahorečili ste kroky, ktoré Vás zvedli dokopy - spomínate si na to?

Veru áno. To bola paráda. Triasli sa mi kolená, ako každej neveste. *Každá nevesta v deň svadobný túži byť naj - v bielom odevi, s voňavou kyticou v ruke, ako je tu zvykom (alebo aspoň ako bolo zvykom) s niečím požičaným, ale hlavne stáť po boku svojho vyvoleného. Aké to bolo tesne pred sobášom teta Zuzka?*

Bola som veľmi mladá, šťastná, ale zároveň som mala obavy, čo ma čaká. Nevedela som do čoho idem.

Ujo Pišta, mládenci sa zvykli lúčiť so slobodou deň pred tým svadobným, Vy ste ako prežili tento deň?

pokračovanie str. 15

Spomienky na zosnulých

Spomíname

Oči tvoje už nezaškria,
ústa sa už neusmejú,
ruka tvoja už nepohladí.
Tvoje srdce však ostalo v nás,
bude nás tešiť, bude nás hriať,
bude nám úsmev rozdávať
i keď ty budeš v klúde spať.

Dňa 14. júna 2022 uplynulo 10 rokov
ako nás navždy opustila naša milovaná

Mária Dorkinová rodená Krajcová.

Spomína syn Marian a rodina.

Spoločenská kronika k 30. 06. 2022

V našej obci sa narodili 2 deti.
Buďte nám srdečne vítané!

Slávnostne uzavreli manželstvo 2 páry.
**Prajeme milí novomanželia
veľa rokov spokojného manželského života
v dobrom zdraví a vzájomnom porozumení.**

85 rokov oslávil 1 jubilant
75 rokov oslávil 4 jubilanti
70 rokov oslávil 5 jubilanti

Prijmite prosím naše úprimné blahoželanie!

Navždy nás opustili 9 občania našej obce
**Milí naši drahí, nikdy na vás nezabudneme
– odpočívajte v pokoji!**

Neplačte nado mnou,
len tichý sen mi prajte,
len spomienku si na mňa
v srdci uchovajte.

Dňa 29. júna 2022
uplynul jeden rok
ako nás navždy opustila
naša mama, stará mama
a príbuzná

Eugénie Vajsová

S láskou spomínajú synovia
Marek, René a Jaroslav.

Dňa 5. apríla 2022 uplynul jeden rok
ako nás navždy opustila naša mama,
stará mama, prastará mama a príbuzná

Mária Ferenčíková

Spomíname
Odišli ste cestou, ktorou ide každý sám,
len brána spomienok ostala dokorán.
Ten kto vás poznal si spomenie
a ten čo vás rád mal
nikdy nezabudne.

Dňa 7. apríla 2022 uplynul jeden rok
ako nás navždy opustila naša mama,
stará mama, prastará mama a príbuzná

Emília Dovalová

S láskou spomína celá rodina.

**Vážení čitatelia
Polomských novín,
vážení členovia Podporného
pohrebneho združenia -
opäť sa Vám prihovám,
aby som Vás informovala
o dianí v PPZ v našej odbočke**

Ako viete, nepriaznivá situácia v roku 2021 pre vysokú úmrtnosť donútila predstavenstvo PPZ od januára 2022 upraviť výšku členského, a tak isto výšku pohrebnej podpory. Prešlo pol roka a situácia sa pomaličky stabilizuje a máme menej úmrtí, v porovnaní s prvým polrokom 2021. Preto sa predstavenstvo PPZ rozhodlo

od januára 2023 zvýšiť pohrebnú podporu pri zachovanom členskom príspevku 23,00 EUR. Výšku pohrebnej podpory Vám včas oznámim.

V dnešnej ťažkej dobe je dobrá každá peňažná podpora pri stále sa dvíhajúcich cenách, preto oslovte Vašich príbuzných do 55 rokov, deti od 35 rokov nech sa stanú členmi PPZ, a tak zachováme spoloč-

ne myšlienku združenia. K 31.12.2020 sme mali v našej odbočke 839 členov, v roku 2021 nám zomrelo 31 členov čo je najväčší počet od 2. svetovej vojny. Tento rok je priaznivejší, ale ešte je za nami len 6 mesiacov. Vážení členovia a čitatelia novín, prajem Vám pevné zdravie, pokoj v duši a spokojnosť v ďalšom živote.

OD JANUÁRA DO JÚNA TOHTO ROKU (2022) ZOMRELI TÍTO ČLENOVIA

naš člen žijúci v zariadení Jasanima Rožňava - 6. januára vo veku 55 rokov

Ondrej Olexa - 10. januára zomrel vo veku 85 rokov

Bohumil Brežňan - 12. januára zomrel vo veku 71 rokov

Mária Ferenčíková - 17. januára zomrela vo veku 100 rokov

Eva Chanasová - 18. januára zomrela vo veku 68 rokov

Helena Kučeráková - 23. januára zomrela vo veku 70 rokov

Zuzana Koltášová - 24. januára zomrela vo veku 94 rokov

Mária Ciberaiová - 26. marca zomrela vo veku 87 rokov

Štefan Madáč - 26. marca zomrel vo veku 92 rokov

Peter Olexa - 31. marca zomrel vo veku 60 rokov

Júlia Mlynáriková - 24. mája zomrela vo veku 78 rokov

Matilda Rusňáková - 7. júna zomrela vo veku 65 rokov

Ondrej Hatvaník - 22. júna zomrel vo veku 92 rokov

Pozostalým sme vyplatili spolu 5 400,00 EUR, a tak sme pomohli v dnešnej ťažkej dobe zmierniť finančné náklady za pohreb.

Predsedenstvo PPZ číslo 2 vyslovuje pozostalým hlbokú a úprimnú sústrasť.

Janka Ciberaiová, pokladníčka poverená viesť matriku

Aj keď sa skončí plač
a odznie nápev
a radosť našu
zavrie strieška zeme,
naš smútok,
ťažký ako Tvoja rakev,
čo priniesli sme
domov ponesieme.
Tak ako v žití
sme Ťa v sebe mali,
i po smrti tam budeš
v našom žiali.

77 rokov S-L-O-B-O-D-Y

*Keď sa dúha dvíha, hory tíško stoja, milujem Ťa vrúčne, domovina moja.
A keď príde chvíľa rozhodného boja, ubránim Ťa krásna, domovina moja.*

Položením vencov k pamätnej tabuľi na budove obecného úradu sme si dňa 21. januára 2022 pripomenuli 77. výročie oslobodenia našej obce ako poctu vďaka obetiam padlým v 2. svetovej vojne. Pani starostka obce **Mgr. Lillian Brond'ová** vo svojom príhovore povedala: „Nemali by sme zabúdať na hrôzy vojny. Sme to dlhší tým, ktorí bojovali, aby sme už nikdy nepoznali to utrpenie a bolesť, ktoré so sebou prináša vojna.“ Prítomným pripomenula, že sa bojovalo o každý meter rodnej zeme, o každý dom, každú ulicu. Až dňa

23. januára v roku 1945 jednotky 40-tej Červenej armády a 4-tej Rumunskej armády priniesli, vtedy Malej a Veľkej Polome, dlho očakávanú slobodu. Pani starostka sa rozlúčila slovami: „Ich hrdinstvo navždy zostane ukážkou vlastenectva, lásky a vernosti k svojmu národu. Sú to hrdinovia, na ktorých nemáme zabúdať ani my, naše deti, vnuci, ani ďalšie generácie. Česť ich večnej pamiatke!“ Žiaci základnej školy svojou účasťou a vystúpením podtrhli poctu slávnostného aktu. Ďakujeme. **dc.**

OCENENIE NÁŠHO OBČANA

Juraja Sústrika

Bývalý a dlhoročný predseda Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Gemerskej Polome **JURAJ SÚSTRIK** bol ocenený **Pamätnou medailou Milana Rastislava Štefánika 2. stupňa**, ktorú mu odovzdali hostia z Okresného výboru Slovenského zväzu

protifašistických bojovníkov v Rožňave. Členovia organizácie v obci mu s úctou vyjadrujú hlboké poďakovanie za dvadsať rokov riadiacej činnosti v základnej organizácii, o ktorú sa ako predseda staral a riadil jej kroky. **JURAJ** pamätaj, že si vždy medzi nami **srdečne vítaný!** **dc.**

pozvánka

29. augusta 2022
(pondelok)

KLADENIE VENCOV
pri príležitosti
78. výročia

Slovenského národného povstania
(Námestie SNP, Kurtáková, Flôš)

a
ZAPÁLENIE VATRY
vo večerných hodinách
(za futbalovým ihriskom).

Viac informácií v čase aktuálnom na:
webovej stránke obce
(www.gemerskapoloma.sk, aktuality)

a
v obecnom rozhlase.

PIETNY AKT KLADENIA VENCOV A ODHALENIE NOVÉHO PAMÄTNÍKA

Pietny akt kladenia vencov pri príležitosti 77. výročia víťazstva nad fašizmom a ukončenia 2. svetovej vojny pri pomníku na Námestí SNP a na Kurtákovskej sa konal dňa 6. mája 2022. Súčasťou pietneho aktu bolo slávnostné odhalenie nového pamätníka padlým polomským hrdinom v oboch svetových vojnách na Námestí SNP. Zároveň sa konala členská schôdza členov Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Gemerskej Polome.

SÚŤAŽE ZA ODMENU

z čísla 1/2022/apríl

Žrebovali sme dňa 12. júla 2022 a za správnu odpoveď vylúštenej krížovky si 20,00 EUR odnesie **Štefan Dovica**. 20,00 EUR za správne riešenie šachovej úlohy si odnesie **Mirko Chomiak**. Ceny je možné vyzdvihnúť si na obecnom úrade po telefonickom dohovore na tel. číslu: 058 7950 112.

Vít'azom blahoželáme!

K r í ž o v k a ukrývala názov zborníka ľudových piesní, kde bolo potrebné dodržať interpunkčné znamienka – dĺžne a mäčkové. **Správne riešenie:** **Povedz mi, milá, milenká** (krížovka). Podnázov: *Zborník ľudových piesní. Zostavili: Mgr. Zuzana Hanuštiaková, Mgr. Rudolf Hanuštiak.* Správnych riešení bolo 17 zo 17 došlých. **Š a c h o v á ú l o h a** bola bez pomôcky. Správnych riešení bolo 3 z 3 došlých. **Správne riešenie je:** 1. Dg8+ Kxg8, 2. Jh6#.

pozvánka

Informácie zo samosprávy obce pre občanov

Mgr. LILLIAN BRONDOŠOVÁ, starostka obce informuje

REALIZOVANÉ

projekty

Obec napriek nejednotnému stanovisku zo strany poslancov obecného zastupiteľstva schválila a podala žiadosť o nenávratný finančný príspevok na projekty rekonštrukcie budovy obecného úradu a väčšieho rozsahu miestnych komunikácií v obci v častiach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít. T. č. opätovne pracuje na spracovaní žiadosti o dotáciu na rekonštrukciu kina.

Taktiež je obec v procese implementácie projektu opatrovateľskej služby, o ktorom sme Vás informovali v predchádzajúcich číslach.

Na sklonku tohto školského roka sme sa výlučne z vlastných zdrojov obce pustili do rekonštrukcie časti vykurovania budovy materskej školy. Pôvodný projekt už nepočítal so zachovaním terajšieho ústredného vykurovania na tuhé palivo, avšak po cenových turbulentciách na trhu s plynom obec svoj zámer a projektovú dokumentáciu upravila. Verejné obstarávanie na zákazku realizované na jar tohto roku vyhrala spoločnosť BRAX-IS, s. r. o., Rožňava s cenovou ponukou vo výške 10 207,85 € s DPH. Po rekonštrukcii bude kotolňa vybavená dvoma alternatívnymi spôsobmi vykurovania, t. j. drevom alebo plynom. Napojenie objektu, resp. plynový prípojku už dodávateľ realizoval, rekonštrukcia zariadenia kotolne by mala prebehnúť v priebehu mesiaca júl.

**OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA**

**Európska únia
Kohézny fond**

Odpadové hospodárstvo je opodstatnené jednou z prioritných oblastí, do ktorej sa investuje značná časť aktivít našej obce. Po niekoľkoročnej snahe obec získala nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Kvalita životného prostredia na dva významné projekty, a to „Kompostáreň Gemerská Poloma“ vo výške max. 377 896,66 Eur a „Výstavba zberného dvora Gemerská Poloma“ vo výške max. 677 110,81 Eur.

Projekt, ktorého predmetom je výstavba našej obecnej kompostárne s obstaraním jej technického zázemia je prvou lastovičkou v tomto regióne. T. č. sa dostal do realizačnej fázy, kedy už bola dodávateľmi dodaná všetka technika (šmykom riadený nakladač CASE SR175B, rezací a miešací voz na biologické odpady SEKO SAM 5500/110 GC/T, prekopávač kompostu CMC ST 200 a štiepkovač PIRBA 15 KW ST/ELE/04). Súčasne dňa 26.05.2022 obec dodávateľovi stavebných prác, spoločnosti CASON CONSULTING, a. s., Rimavská Sobota, odovzdala stavenisko. Stavba pozostáva z oplotenej spevnenej železobetónovej plochy so šikmým sklonom o pôdoryse približne 27 x 37 metrov, na ktorej budú umiestnené priestrešky pre sklad materiálov (biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu a samotného kompostu), sklad náradia, sociálne zázemie pre zamestnancov, retenčná nádrž na dažďovú vodu s kanalizáciou a akumulácia nádrž na kompostovacím procesom znečistenú vodu.

Stavebné práce prebiehajú na pozemkoch Lesov Slovenskej republiky, š. p., ktoré má naša obec v nájme pri družstevnom hnojisku medzi našou obcou a obcou Betliar. Služby súvisiace so stavebným dozorom vykonáva na základe výsledku verejného obstarávania odborne spôsobilá osoba spoločnosti ABNKA, s. r. o., Ivanka pri Dunaji. Kapacita kompostárne je nastavená na minimálne 200 ton biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu ročne pozostávajúceho zo zelenej hmoty (tráva, listie atď.) a hnedej hmoty – orezy konárov, drevené piliny atď.), čo predpokladá približne 100 ton kompostu ročne. Prevádzka kompostárne by mala znížiť množstvo tohto druhu odpadu v zberných nádobách občanov a taktiež odstrániť nelegálne skládkovanie tohto odpadu. Zlepšenie kvality života v našej obci by malo byť jedným z hlavných cieľov každého z nás. Obec realizáciou tohto projektu nenaplní len viaceré legislatívne povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ale aj istý mo-

rálny dlh, ktorý má pri doterajšom spôsobe nakladania s týmto odpadom. Očakáva však na druhej strane aj poctivejšie nakladanie s odpadmi zo strany občanov, t. j. v tomto prípade spôsobom, aby biologicky rozložiteľný komunálny odpad končil vhodne nastaveným systémom v obecnej kompostárni.

Potešujúcou informáciou je aj skutočnosť, že krátkodobo si niekoľko občanov našej obce našlo pri realizácii tohto projektu prácu formou pomocných prác pri stavbe. Harmonogram výstavby predpokladá ukončenie stavebných prác do konca tohto roka.

S týmto projektom priamo súvisí aj projekt „Výstavba zberného dvora Gemerská Poloma“, u ktorého stále prebieha riadiacim orgánom realizovaná kontrola posledného verejného obstarávania, a to na zhotoviteľa stavby. Tieto kontroly sú náročné, zo strany riadiaceho orgánu zdĺhavé, čo má priamy vplyv na jeho implementáciu. Napriek nášmu predchádzajúcemu zámeru dnes už určite vieme, že jeho realizácia sa presunie aj do budúceho roka. Z dôvodu poskytnutia ucelenejšej informácie o projekte bude vhodnejšie informovať Vás cestou Polomských novín v niektorom z ďalších čísel.

Projekt je realizovaný vďaka finančnej podpore z Európskej únie.

Tento projekt je podporený z Kohézneho fondu.

Sprostredkovateľský orgán: Slovenská agentúra životného prostredia.

Dňa 12. 04. 2022 boli ukončené stavebné práce stavebného diela „Odstránenie havarijného stavu budovy telocvične“, na ktoré obec získala prostriedky na základe príslušného rozpočtového opatrenia Ministerstva vnútra SR prostredníctvom podprogramu OD501 – „Poskytovanie výchovy a vzdelávania v materských, základných a stredných školách“ vo výške 128 054,- Eur. Stavebné práce boli prevedené v rozsahu rekonštrukcie výplní zo sklobetónu na obvodových stenách, osadenia nových plastových okien, rekonštrukcie sociálneho zázemia šatní, palubovky telocvične atď.. Stavebnými prácami sa pri odstránení tohto zlého technického stavu telocvične výrazným spôsobom skvalitnil vyučovací proces telesnej výchovy, mimoškolských aktivít a zlepšilo školské prostredie našich detí s ohľadom na riziká s priamym vplyvom na ich zdravie. Stavebné práce na zákazke realizovala na základe výsledku verejného obstarávania firma Juraj Lukáč – DUMYS, Rožňava. Snaha obce teda po dlhšom období konečne prináša svoje ovocie aj v školskom prostredí.

Krátko po ukončení tohto projektu bolo obci doručené oznámenie

pokračovanie str. 5

o pridelení prostriedkov aj na základe príslušného rozpočtového opatrenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR prostredníctvom podprogramu 0781F – „Poskytovanie výchovy a vzdelávania v materských, základných a stredných školách a zabezpečenie ich prevádzky“ vo výške 200 000,- Eur, ktorého predmetom je na základe podanej žiadosti obce odstránenie havarijného stavu plochej strechy budovy 1. stupňa spôsobom jej rekonštrukcie na strechu šikmú tvorenú drevenými priehradovými väzníkmi s plechovou krytinou. O priebehu realizácie týchto stavebných prác Vás vzhľadom na rozpracovanie projektu budeme informovať v ďalšom čísle Polomských novín.

Rekonštrukcia pomníka SNP na Kurtákovej

Rekonštrukčné práce boli v priebehu mesiaca jún začaté aj na Pomníku SNP na Kurtákovej. Stavebné práce sú realizované prostredníctvom našich vlastných zamestnancov Milana Smolku a Mariána Ďurička, pričom prostriedky na stavebný materiál sú hradené zo získanej dotácie Oblastnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov vo výške 10 000,- Eur. Oblastná organizácia dotáciu získala na základe nimi podanej žiadosti v súlade s bodom C.1 uznesenia vlády č. 559 z 20.11.2019 z prostriedkov

rezervy Vlády SR, pričom sa rozhodla že minimálne polovicu dotácie je ochotná poskytnúť obci Gemerská Poloma na rekonštrukciu tohto pomníka. Druhú časť prostriedkov dotácie bude na základe vzájomnej dohody čerpať mesto Rožňava. Je nutné úprimne poďakovať vedeniu Oblastnej organizácie protifašistických bojovníkov v Rožňave, ktoré sa v rámci dlhodobého veľmi hodnotných vzťahov s našou základnou organizáciou pôsobiacou v obci a obcou rozhodlo ponúknuť nám príležitosť takýmto spôsobom si toto pietne miesto dôstojne uctiť, pripomenúť a hlavne zachovať aj pre ďalšie obdobia či generácie. Zamestnanec obce Milan Smolka nás už nejednakrát presvedčil, že je schopný plniť aj špecifické úlohy naozaj dôstojným spôsobom, naposledy pri oprave Pomníka na Námestí SNP. My Polomci by sme mu ale s úsmevom na tvári cestou Polomských novín chceli odkázať, že na Pomníku na Námestí SNP sme mu dali príležitosť sa naučiť, ako sa to má robiť a na Pomníku SNP sme mu dali príležitosť ukázať svoje murárske majstrovstvo. Každopádne kolegom ďakujeme za vynikajúcu prácu. Výsledok určite bude opäť stáť za to. O ukončení prác, príp. o zúčtovaní poskytnutej dotácie Vás budeme informovať snáď už v budúcom čísle.

Oznámenie o začatí realizácie stavby

Slovenská správa ciest oznamuje, že dňa 20.04.2022 bolo zhotoviteľovi odovzdané stavenisko na realizáciu stavby - „I/67 - 015 Gemerská Poloma most“. Začiatok realizácie stavby je stanovený na 04/2022. Termín ukončenia je do 9 mesiacov od odovzdania staveniska, mimo zimné obdobie 01.12. - 01.03.

Všetky stavebné práce budú realizované za premávky na mostnom objekte po poloviciach, vždy s jedným jazdným pruhom v prevádzke. Rekonštrukcia má odstrániť poruchy súčasného mosta a príslušného úseku cesty prvej triedy číslo 67 tak, aby sa zlepšil stavebno-technický stav mosta, ktorý bol definovaný ako veľmi zlý. To by malo následne zabezpečiť plynulú a bezpečnú dopravu v danom úseku. **Rekonštrukcia je nevyhnutná, najmä z hľadiska bezpečnosti, preto prosíme všetkých, ktorí týmto mostom prechádzajú v najbližších mesiacoch, o trpezlivosť a ohľaduplnosť.**

ORGANIZÁCIA
ZODPOVEDNOSTI VÝROBCOV PRE OBALY

NATUR-PACK

vydáva

CERTIFIKÁT

za rok 2021

obci

GEMERSKÁ POLOMA

IČO: 00 328 227

Obec zabezpečila zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a kompozitné obaly na báze lepenky v zmysle § 81 ods. 7 písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov obec v spolupráci s OZV NATUR-PACK, a.s., prispela k zlepšeniu životného prostredia **42 359 kg** vytriedeného odpadu, čo predstavuje **21,80 kg** na obyvateľa.

SLAV PARTNER
SANDPÁN

Ing. Vladimír Šinák
predseda predstavenstva
NATUR-PACK, a.s.

V Bratislave dňa 12. 4. 2022

AKO SEPARUJEME

Ďakujeme našim občanom, že zodpovedným triedením odpadov prispievate k ochrane životného prostredia a dôkazom je aj certifikát od spoločnosti NATUR-PACK, a. s. s údajom o množstve komunálnych odpadov, ktoré bolo na území našej obce vytriedené v roku 2021. Našej obci sa podarilo zodpovedným prístupom vytriediť 42 359 kg odpadu čo predstavuje 21,80 kg na obyvateľa. Spoločnosť NATUR-PACK, a. s., so sídlom Bajkalská 25, 821 01 Bratislava, autorizovaná organizácia zodpovednosti výrobcov, má s našou obcou uzatvorenú Zmluvu o zabezpečení systému združeného nakladania s odpadmi z obalov, ktorej predmetom je dohoda o zabezpečení systému združeného nakladania s odpadmi z obalov a neobalových výrobkov.

Text: Ing. Zuzana Sústriková

Aj napriek snahe, ktorou sa snaží obec pomáhať občanom pri separácii a zbere komunálneho odpadu, neustále nachádzame v prírode čierne skládky. Dňa 29. mája 2022 bola takto nájdená veľká kopa odpadu v lokalite **MARTINKOVO**. Tento prípad už rieši Krajské riaditeľstvo PZ v Košiciach. Veríme, že vinníka nájdu.

Brigáda pri čistení Súľovského potoka

POLOMCI ZASA NESKLAMALI

V sobotu 30.4.2022 organizovala obec a poslanci obecného zastupiteľstva pri príležitosti Dňa Zeme brigádu na skrášlenie našej obce a vyčistenie koryta Súľovského potoka. Napriek masívnej propagácii počas celého týždňa prostredníctvom miestneho rozhlasu sa veľa nadšencov pred požiarnou zbrojniciou nestretlo, zato urobili kus poriadnej roboty. Rozdelili si úseky koryta od futbalového ihriska až takmer po ústie potoka do rieky Slanej, presnejšie po železničný most. Dobrovoľníci z radov poslancov, hasičov i občanov zbierali do veľkých plastových vriec predmety, ktoré sa „záhadným“ spôsobom ocitli vo vode i po oboch brehoch vodného zdroja. A veru bolo čo „obdivovať“: plávajúce plienky, zbytky odevov v rôznom stupni rozkladu, dokonca sa našli aj komponenty z odkvapovej rúry, či detský keyboard, o plastových fľašiach a igelitových zdrapoch tašiek, ktoré farebne dotvárali koryto, ani nehovoriac. Keď to usilovní brigádnici pomerne čulo dali do poriadku, padol návrh ešte skontrolovať lokalitu „Za jarkom“, kde rok predtým zlikvidovali rozsiahlu čiernu skládku. Čo tam ale objavili po príchode na miesto, ich vôbec nepotešilo. Strmá roklina poslúžila

ako skrýša pre predmety, ktoré v prírode absolútne nemajú čo robiť. Zapotili sa aj tréningy mladí hasiči pri vynášaní toho bordelu na prístupnejšiu čistinku. Plastové komponenty z áut vrátane autorádia, rôzne lieky na liečbu psychických či psychiatrických diagnóz (taký svinčik nemôže urobiť človek s bezchybnou mentálnou výbavou), ťažké kreslo od nejakej sedacej súpravy, sklenné fľaše a opäť kopa plastových fliaš a iného bordelu, suché štetce i plechovky od farieb. Našiel sa tam aj plastový sáčok od kupovanej zeminy, čo je zvlášť zarmutujúce: niekto si skrášlil dvor či záhradu na úkor čistoty prírody.

V dnešnej dobe, kedy skutočne každý má možnosť zbaviť sa odpadkov bez toho, aby zaťažil životné prostredie, je takáto neúcta k životnému prostrediu až neuveriteľná. Len v samotnej obci máme na niekoľkých miestach vhodné kontajnery na separovanie, komunálny aj iný odpad sa odváža pravidelne až spred dverí občanov. Načo si teda dávať tú námahu a trepať sa autom niekam do lesa urobiť nelegálnu skládku?! Už keď je to naložené na aute, je hádam ešte bližšie (a určite rýchlejšie) odviezť nepotrebné veci do zberného dvora, kde ich bez väčších problémov a

bezplatne prevezmú. Niet vari v obci obyvateľa, ktorý by sa nepohoršoval nad neporiadkom pred „rodinným domom“ smerom na malopolský cintorín, ale o čo je lepší ten, kto je schopný takéto skladisko vytvoriť v čistej prírode?!? Len preto, že to nie je tak na očiach, tak je to v poriadku? No nie je! Fotodokumentácia to jasne dokazuje. Citujem jedného z účastníkov: „Polomci zasa nesklamali!“ Sme fakt takí nenapraviteľní bordelári?!?

Neviem, či si všetci dostatočne uvedomujeme význam Súľovského potoka pre našu obec i okres. Je totiž významným zdrojom pitnej vody, za čo sa mu my odmietať. Citujem jedného z účastníkov: „Polomci zasa nesklamali!“ Sme fakt takí nenapraviteľní bordelári?!? Neviem, koho môže tešiť uprataný dom a dvor s vedomím, že jeho prebytočný bordel hyzdí nejakú lesnú čistinku, či stráž. Jedno však viem určite: príroda bez človeka

prežije, ale človek bez prírody nie. Mali by sme si to všetci uvedomiť a chovať sa podľa toho. Chcem veriť, že keď sa bude brigáda ku Dňu Zeme organizovať budúci rok, bude na nej viac dobrovoľníkov a menej odpadu.

Aspoň malou náplasťou na rozčarovanie účastníkov z chovania niektorých našich spoluobčanov k životnému prostrediu bol vynikajúci guláš, ktorý si mohli vychutnať po dobre vykonanej práci na futbalovom ihrisku. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí akokoľvek prispeli k úspechu akcie: brigádnikom, organizačnému tímu, zručným kuchárom, ktorí pripravili občerstvenie, ale najmä tým, ktorí žiadnym neporiadkom prírodu nedevasťujú.

Lubica Šmelková, poslankyňa obecného zastupiteľstva

Turistický výstup na Košariská

V sobotu 25. júna 2022 sa uskutočnil už 33. ročník výstupu na chatu na Košariskách. Turistika nie je náročná, preto je obľúbená aj medzi mládežou a deťmi. Počasie bolo ukázkové, tak prišli turisti z celého okresu. Aj tento rok pani riaditeľka s pani učiteľkou materskej školy pripravili zaujímavé súťaže pre deti s rodičmi a samozrejme nemohol chýbať obľúbený hod granátom na cieľ v troch kategóriách – muži, ženy a mládež. Obec pripravila pre účastníkov občerstvenie, chutný guláš a bohatú tombolu, začo veľmi pekne ďakujeme všetkým sponzorom.

Mgr. Lillian Broďošová

Zo Súľovského potoka si „niekto“ robí skládku odpadu

Vážení občania, nie tak dávno, na Deň Zeme, sme zorganizovali dobrovoľnú brigádu a vyčistili sme náš Súľovský potok od odpadkov. Neskutočné množstvo umelohmotných fliaš, plechoviek, šatstva, kobercov, hračiek, sklenených fliaš, stavebného odpadu, pokosenej trávy, konárov, lístia, použitých detských plienok alebo čohokoľvek iného, sme pozberali v koryte a na brehoch potoka od starého kúpaliska až po ústie, kde sa Súľovský potok vlieva do rieky Slanej. **Ten „niekto“, kto robí z nášho potoka skládku odpadu, je občanom našej obce a zrejme neovláda, na čo slúži zberná nádoba. Je to Polomčan, ktorý bez akejkolvek zábrany a svedomia hádže do vody alebo na breh Súľovského potoka všetko to, čo tam nepatrí.** Vyzývam všetkých občanov našej obce, tiež občanov, ktorých nehnuteľnosti priamo susedia s naším potokom, aby miesta za svojím plotom v blízkosti potoka v rámci svojich možností udržiavali v poriadku. Súčasne upozorňujem, že každý občan, ktorý svoj biologicky rozložiteľný odpad, stavebný odpad alebo iný odpad hádže do vodného toku alebo ukladá na jeho breh, sa dopúšťa priestupku. A to aj keby sa to snažil odôvodniť ochranou svojho majetku, alebo obdobným konaním susedného vlastníka z druhej strany brehu potoka. Žiadam Vás a prosím zároveň, milí spoluobčania, ak ste svedkom takéhoto činu, nebuďte ľahostajní a oznámte to na obecný úrad. Zámerom obce nie je občanov pokutovať, tým hlavným zámerom obce je, aby sme nemuseli pri pohľade do vodného toku odvracať zrak alebo sa pred nami samými, či návštevníkmi našej obce hanbiť. Aj keď si plne uvedomujem obavy niektorých z Vás, využívanie rôznych druhov odpadov na tento účel je nie len neprípustné ale aj nedôstojné. Voda vždy znamenala a bude znamenať život.

Mgr. Lillian Broďošová, starostka obce

Ako postupovať pri vybavovaní pohrebu svojich blízkych 2. časť

Len s odchodom sme cítili, aká je ich láska.
Vždy bude žiť v našich jasných spomienkach.

Vážení čitatelia, dávam do pozornosti postup pri vybavovaní pohrebu blízkeho: **1. keď príbuzný zomrie doma:**

- je potrebné zavolať lekára, ktorý po obhliadke následne zavolá druhého obhliadajúceho lekára, dovedy by ste nemali s mŕtvym nakladať,
- lekár vystaví doklad „List o prehliadke mŕtveho“,
- zavolať pohrebnú službu,
- pripraviť občiansky preukaz oblečenie do truhly,
- pohrebná služba Vám pripraví tlačivo „Splnomocnenie“, to znamená, že dávate súhlas s mŕtvym manipulovať (obliecť, holiť, umyť a podobne).

Chcem Vás upozorniť, že na celý Východoslovenský kraj je jeden obhliadajúci lekár, preto sa dosť často stáva, že príbuzný čakajú aj 1-2 hodiny podľa toho, kde sa lekár nachádza. Všetky ostatné náležitosti ako matriku, kremáciu vybavuje pohrebná služba. Následne sa s pohrebnou službou dohodnete o pohrebe, či je potrebné vykopáť hrob, nosičov a podobne.

2. keď príbuzný zomrie v nemocnici:

- na oddelení, kde bol príbuzný naposledy hospitalizovaný Vám odozdajú jeho osobné veci a „List o prehliadke mŕtveho“,
- idete do pohrebnej služby s „Listom o prehliadke mŕtveho“, vypíšete splnomocnenie, donesiete občiansky preukaz, oblečenie do truhly a následne pohrebná služba môže prevziať telo príbuzného z nemocnice. Všetky náležitosti - matriku, kremáciu vybavuje pohrebná služba.

K-o-n-t-a-k-t-y

- ECAV zborová farárka: Mgr. Janka Kendžurová 0915 960 028;
- Rímskokatolícky správca farnosti: Judr. Mgr. Štefan Magut PhD. 058/7950 190;
- Lukáš Dovica zvonár ECAV: 0944 268 132;
- Podporné pohrebné združenie: Janka Ciberaiová 0905 742 206;
- Kvetinárstvo EDIT: 0904 567 391.

Verím, že i tieto informácie Vám pomôžu pri vybavovaní pohrebu. Za podporné pohrebné združenie **Janka Ciberaiová.**

NÁŠMU Petrovi

Hlboko nás zarmútila správa, že náš Peťo náhle a navždy odišiel. Náhla, nečakaná smrť vyrvala z kruhu rodiny i nám všetkým v dedine kolegu a kamaráta, **PETRA OLEXU**. Každý človek skôr, či neskôr odchádza a jedine práca, dielo, ktoré vykonal ukazuje akým životom žil, komu jeho práca slúžila a bude slúžiť. Jeho vykonaná práca bola a je súčasťou našich občanov. Každý, kto ho poznal vedel, že je to málovravný človek, ale jeho skromnosť a obetavosť pre najbližších a zmysel pre kolektív z neho robili obetavého otca, starého otca a nezištného kamaráta, kolegu. Smutno nám je, miesto Tvoje je prázdne a každý deň sa obzeráme, z ktorej strany k nám prichodíš, prihovoriš sa - no nič z toho sa však nedeje. Vedomie, že sme sa navždy rozlúčili s človekom nám blízkym je veľmi bolestivé. Tichou spomienkou prichodí poďakovať sa Ti Peťo za všetku prácu a za chvíľu po Tvojom boku. Lúčime sa s Tebou Peťo, spomienka na Teba zostane navždy v našich srdciach. Odpočívaj v pokoji! Nech Ti je zem našej rodnej dediny, pre ktorú si pracoval a tak miloval, ľahká! Navždy zbohom...

spolupracovníci

VOĽBY

NA

SLOVENSKU

Prehľad najbližších volieb na Slovensku.

Rok **2022** ▶ Voľby do orgánov samosprávy obcí (komunálne voľby) a orgánov vyšších územných celkov (VÚC) sa budú konať súčasne.

Rok **2024** ▶ Voľba prezidenta Slovenskej republiky ▶ Voľba poslancov do Európskeho parlamentu

Z 32. riadneho zasadnutia obecného zastupiteľstva v Gemerskej Polome, obce Gemerská Poloma, zo dňa 30.6.2022 vyberáme:

K bodu 7. Určenie volebných obvodov, počtu poslancov obecného zastupiteľstva a úväzku starostu obce na volebné obdobie 2022-2026

▶ **U z n e s e n i e č. 704/2022** K bodu 7.1 Určenie počtu poslancov obecného zastupiteľstva na volebné obdobie 2022-2026 **Obecné zastupiteľstvo obce Gemerská Poloma u r č u j e** v zmysle § 166 ods. 3 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. a podľa § 11 ods. 3 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. v obecnom zastupiteľstve v Gemerskej Polome 9 poslancov na celé funkčné obdobie 2022-2026.

▶ **U z n e s e n i e č. 705/2022** K bodu 7.2 Určenie volebných obvodov **Obecné zastupiteľstvo obce Gemerská Poloma u r č u j e** v zmysle § 166 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. pre obec Gemerská Poloma jeden (1) volebný obvod.

▶ **U z n e s e n i e č. 706/2022** K bodu K bodu 7.3 Určenie úväzku starostu obce na volebné obdobie 2022-2026 **Obecné zastupiteľstvo obce Gemerská Poloma u r č u j e** v zmysle § 11 ods. 4 písm. i) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. rozsah výkonu funkcie starostu obce Gemerská Poloma na plný úväzok na celé funkčné obdobie 2022-2026.

Najstaršia kronika Malej Polomy sa začala písať dňa 27. júla 1933. Táto pamätná kniha obsahuje 500 strán. Obecné zastupiteľstvo obce Malá Poloma, rozhodnutím zo dňa 27. júla 1933 menovala za kronikára Vladimíra Manicu – učiteľa na štátnej ľudovej škole Veľko a Malo Polomskej.

(z kroniky)

„Nie som tunajším rodákom. Narodil som sa v Tisovci (okres: Rimavská Sobota) dňa 25. júna 1911. Učiteľský ústav som absolvoval v Lučenci. Dňa 1. septembra 1930 nastúpil som miesto na štátnej ľudovej škole vo Veľkej a Malej Polome (tak znie totiž titul tunajšej školy – o tom inde). Je to moje prvé miesto. Som tu teda už tri roky. Funkcie, ktorú zastávam okrem kronikárstva sú: kacírstvo (na cirkvi

ev. a. v.) potom som veliteľom Dobrovoľného hasičského zboru vo Veľkej Polome, tajomníkom Hasičskej okresnej jednoty číslo 43. so sídlom v Rožňave, členom výboru odboru Matice slovenskej v Rožňave, členom redakčnej rady časopisu: Šafárikov kraj. Okrem toho zaoberám sa i literatúrou. Na konci júna 1932 vydal som prvú zbierku básní náhľadom vlastným a tlačou Šajó vidék-u v Rožňave. Ná-zov zbierky: „Dve brázdy.“

Kronika Veľkej Polomy sa začala písať 29. júla 1933. Táto pamätná kniha obsahuje 500 strán.

(z kroniky)

„Dňa 3. mája r. 1884 som sa narodil v Kráľovej Lehote (Liptov) z otca Ľudovíta, tamojšieho cv. farára a z matky Izabely Guothovej, dcéry Jonáša Guotha, okresného lekára a fyzika v Hybiach. Bol som prvým zo siedmych detí. Päť tried ľudovej školy skončil som doma v súkromnej verejnoprávnej, židovskej škole. Potom som sa dostal ako stredoškolský žiak na cv. Lýceum do Kežmarku. Vystrojený dobrými radami viac ako dukátni dorazil som v jedno pekné jesenné ráno do Matky mojich túžob, do Budepešti. Kde sa podiet? Rada otcová ma odkázala do Prešo-

va. 1908 – dokončil som moje štúdiá, aby som sa venoval tým veciam, o ktorých som sprvu ani počuť nechcel, ktoré som si pozdšie zamiloval, snáď i preto že boli vecmi otca môjho. Z pravdy som nemal ani tušenie kde idem, keď som dňa 7. júla v. r. 1908 vystúpil z večerného vlaku vo Veľkej Polome. Na miesto za riadneho kňaza som sa dostal po smrti predošlého. Do tejto cirkvi v ktorej viedol duchovnú správu otec (Karol Kellner) a syn 105 rokov. I mne pomohla už láska Božia v mojom tunajšom úrade (započítajúc z kaplán-ských 6 mesiacov) prežiť šťastne 25 rokov.“

Kroniky nie sú jazykovo upravované a dostupné pre verejnosť sú na webovej stránke obce <https://www.gemerskapoloma.sk>.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Rožňave odbor poriadkovej polície

Obvodné oddelenie Policajného zboru Rožňava, Jarná 25, 048 01 Rožňava

spracoval: PS npor. Slavomír Kuchár

Správa o stave verejného poriadku v obci Gemerská Poloma za I. polrok 2022, k 31. 5. 2022

Nápad trestných činov v obci Gemerská Poloma za I. polrok 2022: Pokiaľ sa týka nápadu trestných činov v obci Gemerská Poloma, za I. polrok 2022 boli zaznamenané 2 trestné činy, kde páchatel' je doposiaľ neznámy v jednom prípade.

Jedná sa o:

1. Krádež, porušovanie domovej slobody N

Doposiaľ nezistený páchatel' v presne nezistenej dobe od mesiaca november 2021 do 12.00 hod. dňa 24.03.2021 za doposiaľ presne nezistených okolností neoprávnene vnikol na oplotený, neuzamknutý pozemok rodinného domu č. 252 nachádzajúceho sa na Záhradníckej ulici v obci Gemerská Poloma, okr. Rožňava, ktorého vlastníkom je E. Ž., prešiel k zadnej časti domu, kde sa cez neuzamknuté vonkajšie dvere dostal do spodnej kuchyne, odkiaľ z murovanej pece odcudzil ponorné čerpadlo, následne prešiel k uzamknutým vonkajším dverám vedúcich do komory, na ktorých doposiaľ nezisteným spôsobom prekonal kovovú spinku opatrenú uzamknutým visiacim zámkom a z miestnosti odcudzil benzínovú strunovú kosačku, pričom uvedeným konaním spôsobil poškodenie E. Ž. priamu škodu vyššiu ako 266,- EUR, **zo dňa 24.03.2022.**

Nápad priestupkov v obci Gemerská Poloma za I. polrok 2022:

Pokiaľ sa týka nápadu priestupkov v obci Gemerská Poloma, tak v I. polroku 2022 v obci napadlo spolu 16 priestupkov, z toho boli 5 proti majetku, 9 proti občianskemu spolunažívaniu a proti verejnému poriadku. Z iných priestupkov napadli 2. Páchatel' nie je známy v 5 prípadoch.

Nápad priestupkov a trestných činov v celom služobnom obvode č. 4 za I. polrok 2022:

Čo sa týka služobného obvodu Policajnej stanice (t. z. aj obce Nadabula, Betliar a Henckovce) napadlo v uvedenom období celkom 39 priestupkov, v 7 prípadoch páchatel' nie je známy. Trestné činy napadli spolu 4, vo 2 prípadoch nie je páchatel' známy.

Nápad priestupkov a trestných činov na OO PZ Rožňava spolu za I. polrok 2022:

V územnej časti celého obvodu OO PZ Rožňava v I. polroku 2022 bol nápad trestných činov celkom 135, s objasnenosťou 61,20 %. Nápad priestupkov bol 372, s objasnenosťou 78,76 %.

Nápad trestných činov v obci Gemerská Poloma za II. polrok 2021: Pokiaľ sa týka nápadu trestných činov v obci Gemerská Poloma, za II. polrok 2021 boli zaznamenané 3 trestné činy, pričom vo všetkých prípadoch je páchatel' neznámy.

Jedná sa o:

1. Nebezpečné vyhrážanie Z

Dňa 16.08.2021 v čase o 20.08 hod. na linku 158 telefonicky oznámila I. K. z Gemerskej Polomy, že jej syn V. K. sa vyhráža podpálením domu a rozbil jej auto. Šetrením bolo zistené, že V. K. ml. v rodinnom dome svojho otca V. K. v Gemerskej Polome, ul. Hviezdoslavova č. 347/0, v stave opitosti po vzájomnej hádke s tam prítomným bratom M. K. vyšiel do špajze, odkiaľ zobral plastovú bandasku s benzínom a benzín porozlieval po chodbe a v

Správa o stave verejného poriadku v obci Gemerská Poloma za II. polrok 2021

kuchyni, pričom sa tam prítomným vyhrážal že ich podpáli, v čom mu jeho brat M. K. z Gemerskej Polomy zabránil tým, že sa pobili a u poškodeného V. K. st. z Gemerskej Polomy vzbudil dôvodnú obavu že svoje vyhrážky uskutoční a následne obvinený vyšiel na dvor, kde bukovou metrovicou poškodil tam zaparkované OMV zn. Ford Fokus Combi s ev. č. RV028 BU a to tak, že rozbil všetky tri bočné okná a spätné zrkadlo na strane spolujazdca, následne poškodil prednú kapotu a blatník a spätné zrkadlo na strane vodiča, čím svojej matke I. K. z Gemerskej Polomy spôsobil poškodením vozidla škodu vo výške najmenej 280,-€. **Zadržaný páchatel' OO PZ Rožňava zo dňa 16.8.2021.**

2. Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky Z

Vykonaným šetrením bolo zistené, že L. S. dňa 31.10.2021 v čase okolo 21:05 hod. viedol osobné motorové vozidlo značky Citroen C5, evidenčného čísla RV860CF po ulici Slanskej na ulicu Súľovskú v obci Gemerská Poloma, kde na križovatke s vozidlom zastavil a stál, následne začal z križovatky s vozidlom cúvať pričom vyšiel na ostrovček a po otočení sa s vozidlom, pokračoval späť na ulicu Slanskú, kde bol v čase o 21:05 hod. pred rodinným domom č. 216, hliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru v Rožňave zastavený, pričom po zastavení z vozidla vystúpil a po predložení potrebných dokladov hliadke a po vyzvaní aby sa podrobil dychovej skúške sa žiadal na toaletu, kedy sa snažil vojsť cez bránu do dvora rodinného domu č. 216, kde bol členmi hliadky vyzvaný, aby sa vrátil k svojmu vozidlu a po vyzvaní hliadkou, aby sa podrobil dychovej skúške na zistenie prítomnosti alkoholu v organizme, dychovej skúške odmietol a odmietol sa podrobiť aj lekárskeho vyšetreniu odberom a vyšetreniu krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by toto vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie. **Zadržaný páchatel' OO PZ Rožňava, zo dňa 31.10.2021.**

3. Ohrozenie pod vplyvom návykovej látky Z

Dňa 30.11.2021 v čase o 15:11 hod. bol policajtmí ODI ORPZ Rožňava v zmysle § 85 ods. 2 Trestného poriadku zadržaný a obmedzený na osobnej slobode: M. M. trv. bytom Súľovská cesta 128/44, Gemerská Poloma. Vykonaným šetrením bolo zistené, že obvinený dňa 30.11.2021 v čase okolo 15:10 hod. viedol osobné motorové vozidlo značky Audi A4, evidenčného čísla RV 023 CT po ul. Fraňa Kráľa v obci Gemerská Poloma, kde bol z dôvodu spáchania priestupku proti BaPCP zastavený a kontrolovaný hliadkou ODI ORPZ v Rožňave, pričom počas kontroly bolo vykonanou dychovou skúškou prístrojom Dräger Alcotest 7510 e. č.: ARMF-0430 zistené, že v čase vedenia motorového vozidla mal v jednom litri ním vydychovaného vzduchu najmenej 0,49 mg alkoholu. **Zadržaný páchatel' ODI OR PZ RV zo dňa 30.11.2021.**

Nápad priestupkov v obci Gemerská Poloma za II. polrok 2021: Pokiaľ sa týka nápadu priestupkov v obci Gemerská Poloma, tak v II. polroku 2021 v obci napadlo spolu 27 priestupkov, z toho boli 12 proti majetku, 11 proti občianskemu spolunažívaniu a proti verejnému poriadku. Z iných priestupkov napadli 4. Páchatel' nie je známy v 10 prípadoch.

Nápad priestupkov a trestných činov v celom služobnom obvode č. 4 za II. polrok 2021: Čo sa týka služobného obvodu Policajnej stanice (t. z. aj obce Nadabula, Betliar a Henckovce) napadlo v uvedenom období celkom 46 priestupkov, v 13 prípadoch páchatel' nie je známy. Trestné činy napadli spolu 6, vo všetkých prípadoch je páchatel' známy.

Nápad priestupkov a trestných činov na OO PZ Rožňava spolu za II. polrok 2021: V územnej časti celého obvodu OO PZ Rožňava v II. polroku 2021 bol nápad trestných činov celkom 140, s objasnenosťou 67,40 %. Nápad priestupkov bol 452, s objasnenosťou 80,16 %.

ROZPOČET OBEC GEMERSKÁ POLOMA NA ROK 2022

PO 3. ÚPRAVE

PRÍJMOVÁ ČASŤ

Daňové príjmy

Daň z príjmov fyzickej osoby 735 000

Daň z nehnuteľností 71 900

Dane za špecifické služby 28 700

Dane za používanie tovarov a z povolenia na výkon činností 1 322

Daňové príjmy spolu 836 922

Nedaňové príjmy

Príjmy z podnikania- dividendy 0

Príjmy z vlastníctva 33 110

Administratívne poplatky 2 500

Pokuty, penále a iné sankcie 0

Poplatky a platby z nepriemyselného predaja a služieb 58 000

Iné poplatky- poplatky a platby za znečisťovanie 570

Úroky z vkladov 10

Ostatné príjmy 3 525

Nedaňové príjmy spolu 97 715

Tuzemské bežné granty, sponzorstvo 3 000

Transfery v rámci verejnej správy- zo štátneho rozpočtu 133 980

Bežné granty a transfery zo ŠR/EF spolu 133 980**Bežné príjmy obce spolu 1 071 617**

Školstvo

Poplatky a platby z nepriemyselného predaja a služieb 61 850

Ostatné príjmy- príjmy z dobropisov a vratiek 7

Tuzemské bežné granty sponzorstvo 800

Transfery v rámci verejnej správy- Školstvo 604 382

Bežné príjmy školstvo spolu 667 039**Bežné príjmy obce spolu so školstvom 1 738 656**

Kapitálové príjmy

Príjem z predaja kapitálových aktív 0

Príjem z predaja pozemkov 1 400

Transfery v rámci verejnej správy 1 280 685

Kapitálové príjmy spolu 1 282 085

Finančné operácie

Splácanie pôžičky 100 000

Bankové úvery 0

Ostatné úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci 297 171

Z ostatných finančných operácií 397 171

Finančné operácie spolu 3 417 912

Príjmy spolu

VÝDAVKOVÁ ČASŤ

Bežné výdavky

Výdavky verejnej správy 331 665

Mzdy a platy 156 140

Poistné a príspevky do poisťovní 62 875

Tovary a služby 106 200

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 6 450

Finančná rozpočtová oblasť 1 860

Tovary a služby 1 810

Všeobecné verejné služby- voľby, sčítavanie 1 293

Poistné a príspevky do poisťovní 51

Tovary a služby 1 242

Transakcie verejného dlhu 800

Splácanie úrokov 800

Civilná ochrana 575

Poistné a príspevky do poisťovní 54

Tovary a služby 521

Ochrana pred požiarmi 12 171

Tovary a služby 11 671

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 500

Cestná doprava 9 700

Mzdy a platy 0

Poistné a príspevky do poisťovní 0

Tovary a služby 9 700

Ubytovanie 7 000

Mzdy a platy 1 200

Poistné a príspevky do poisťovní 420

Tovary a služby 5 380

Nakladanie s odpadmi

Tovary a služby 56 800

Nakladanie s odpadovými vodami 83 996

Mzdy a platy 24 690

Poistné a príspevky do poisťovní 10 276

Tovary a služby 48 930

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 100

Rozvoj bývania 4 000

Tovary a služby 4 000

Rozvoj obce 100 315

Mzdy a platy 49 802

Poistné a príspevky do poisťovní 17 503

Tovary a služby 32 510

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 500

Verejné osvetlenie 15 930

Poistné a príspevky do poisťovní 730

Tovary a služby 15 200

Rekreačné a športové služby 12 400

Poistné a príspevky do poisťovní 0

Tovary a služby 3 400

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 9 000

Kultúrne služby 9 671

Poistné a príspevky do poisťovní 0

Tovary a služby 9 671

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 0

Miestny rozhlas 300

Tovary a služby 300

Náboženské a iné spoločenské služby 4 270

Poistné a príspevky do poisťovní 270

Tovary a služby 3 700

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 300

Predškolská výchova 183 135

Mzdy a platy 119 009

Poistné a príspevky do poisťovní 47 073

Tovary a služby 14 160

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 2 893

Primárne a nižšie vzdelávanie s bežnou starostlivosťou – 608 477

Základná škola 375 223

Mzdy a platy 140 851

Poistné a príspevky do poisťovní 88 491

Tovary a služby 4 179

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 550

Vzdelanie nedefinované- CVČ 550

Tovary a služby 550

Vzdelanie nedefinované- ŠKD 41 038

Mzdy a platy 27 408

Poistné a príspevky do poisťovní 10 225

Tovary a služby 3 105

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 300

Vedľajšie služby v školstve- SJ 131 151

Mzdy a platy 54 244

Poistné a príspevky do poisťovní 20 547

Tovary a služby 55 760

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 600

Staroba- Sociálne služby- dôchodcovia 29 116

Mzdy a platy 15 950

Poistné a príspevky do poisťovní 5 646

Tovary a služby 7 320

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 200

Soc. pomoc občan. v hm. a soc. núdzi 80 482

Mzdy a platy 0

Poistné a príspevky do poisťovní 0

Tovary a služby 55 482

Transfery jednotlivcom a nezisk. org. 25 000

Kapitálové výdavky 1 640 085

Kapitálové výdavky 1 640 085

Finančné operácie 50 865

Splácanie istín 50 865

Rozpočet výdavkov celkom 3 417 912

ZO ŽIVOTA

OKRESNÝ SÚD MALACKY

„Najväčším nepriateľom
Polomcov sú sami Polomci“

OKRESNÝ SÚD MALACKY nám ako vecne príslušný súd vo veciach právnych úkonov dňa 19.05.2022 doručil späťvzatie žaloby Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „Úrad“) týkajúcej sa vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy, na základe ktorej obec Gemerská Poloma odkúpila od spoločnosti ČECH, s. r. o., Prešov zrekonštruovaný nájomný bytový dom pozostávajúci zo 7 nájomných bytov (bývalá „stará školská bytovka“). Konanie bolo začaté dňom 09.04.2019 doručením žaloby Úradu na súd. Napriek tomu, že späťvzatie tejto žaloby bolo po poslednej novele zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) a následných úkonoch Úradu a obce očakávané, znamenalo pre nás obrovskú úľavu a určite nám to pomohlo nadobudnúť presvedčenie, že napriek rôznym prekážkam malo zmysel vo svojich zámeroch rozvoja obce vytrvať a bojovať „do posledného vojaka“ nie len s častokrát nezmyselnými rozhodnutiami štátnych orgánov ale aj nezmyselnými udaniami niektorých občanov našej obce. Pustiť sa do takéhoto boja, navyše so štátom, určite znamená nie len množstvo odhodlania, znalostí, práce ale v neposlednom rade aj trpezlivosti pri rôznej úrovni komunikácie s verejnosťou. Je dôležité podotknúť, že obec s Úradom viedla dva súdne spory, pričom jeden z nich stále nie je ukončený. Ten druhý je vedený na Krajskom súde Bratislava na základe žaloby obce proti rozhodnutiu Úradu, ktorým obci uložil pokutu vo výške 19 661,09 EUR.

Asi sú na mieste otázky: Ako k tomu vôbec došlo? Naozaj pochybila obec pri výstavbe nájomných bytov? Ako je možné, že jednu bytovku postavíme, Úrad nám za ňu uloží pokutu, potom podá žalobu, ktorá spôsobí, že obec o túto nehnuteľnosť môže prísť a obec následne postaví aj druhú bytovku a tam je proces obce v poriadku? Čo by sa stalo, keby obec v tomto súdnom spore neuspela? Prečo a ako vlastne takáto situácia vznikla? **Mohli by sme odpovedať jednoducho:** „Pretože žijeme na Slovensku. Súčasne preto, že žijeme v Gemerskej Polome...“ Ale odpoveď je trochu komplikovanejšia a komplexnejšia. Nie je možné v priestore danom Polomskými novinami popísať celý právny stav a postup obce a dotknutých orgánov. Principiálne rozdiely pri oboch bytovkách sú viaceré. V jednom prípade išlo o novostavbu, v druhom o rekonštrukciu a kúpu. Trváme však na tom, že obec v danom čase a okolnostiach nepochybila pri realizácii oboch projektov, rovnako čerpaní dotácie a úveru na výstavbu nájomných bytov, čo v súdnych konaniach podložila podkladmi aj právnou argumentáciou. Navyše Úrad sa v časti svojej argumentácie nezmyselne opierať o legislatívu prijatú a platnú až po období, kedy konštatoval, že obec pri obstaraní bytov nepostupovala správne. Obec sa v čase realizácie tohto projektu okrem iného opierať o vtedy platnú výnimku zo zákona o verejnom obstarávaní, ktorá bola neskôr novelou tohto zákona odstránená. Je nutné podotknúť, že práve táto výnimka spôsobovala na trhu s nájomnými bytmi doslova chaos, ktorý štátne orgány neusmerňovali a kontroly žiadostí bez pripomienok a usmernenia schvaľovali. V tom čase platná výnimka sa týkala existujúcich nehnuteľností a následných rozhodnutí desiatok obcí a miest nepostupovať spôsobom výberu dodávateľa v súlade s touto výnimkou. Postup našej obce bol korektný aj tým, že obec dotáciu a úver na výstavbu nečerpala počas rekonštrukcie, ale až po jej riadnom ukončení a kúpe obcou. Spoločnosť ČECH, s. r. o., Prešov teda celú rekonštrukciu financovala z vlastných zdrojov. Doslova komicky znie aj informácia, že Úrad nesprávne postupoval aj pri vyčíslení výšky pokuty, hoci nám určite pri takýchto úkonoch štát-

neho orgánu do smiechu nebolo a ani nie je. Ďalšou nezmyselnosťou tohto systému je skutočnosť, že podľa v tom čase platnej legislatívy bol Úrad prvostupňovým aj druhostupňovým správnym orgánom, čo v podstate znamená, že jednak rozhodoval o svojom rozhodnutí o uložení pokuty a následne ten istý Úrad rozhodoval aj o našom odvolaní a argumentácii voči tomuto rozhodnutiu. Ako je uvedené vyššie, obec sa voči tomuto rozhodnutiu bráni príslušnou žalobou na Krajskom súde Bratislava. Žaloba bola podaná dňa 19.06.2019 a obsahuje aj ďalšiu a hlbšiu argumentáciu podporujúcu nezákonnosť rozhodnutia Úradu. Hoci to znie takýmto spôsobom vytrhnuté z kontextu, nedá mi nespomenúť výrok terajšieho predsedu Úradu, ktorý na margo tejto naozaj náročnej problematiky uviedol, že keď verejný obstarávateľ nesúhlasí s kontrolným postupom Úradu, má právo sa brániť, a to aj podaním žaloby na súd.“ Takýto výrok predstaviteľa štátneho orgánu je vôbec zbytočné hodnotiť. Tento výrok však predseda Úradu povedal v čase, keď ešte neexistovali prvotné rozhodnutia Okresného súdu Malacky vo veciach jeho Úradom podaných žalôb o vyslovení neplatnosti právnych úkonov vo veciach nájomných bytov, t. j. vo veciach podobných ako bola vedená na Okresnom súde Malacky aj voči našej obci. Tieto začal Úrad prehrávať spôsobom, že jeho argumentácia v ním podaných žalobách bola Okresným súdom Malacky doslova zmietnutá zo stola ako nevhodné odôvodnená, nepodložená a nesprávna. Poslednou rozsiahlou novelou zákona o verejnom obstarávaní schválenou koncom minulého roka, na ktorej sa priamo Úrad podieľal, boli zapracované ustanovenia, ktoré umožňovali Úradu vziať svoje žaloby späť, a to spôsobom „preukazovania prevyšujúceho verejného záujmu nad dodržaním zákona“. Žaloba by v prípade jej opodstatnenia, t. j., že by v nej Úrad uspel, v podstate znamenala, že všetky dotknuté strany by si museli vrátiť plnenia, t. j. firma Čech, s. r. o. by našej obci musela vrátiť v plnej výške prostriedky za kúpu bytového domu, pričom obec by jej musela vrátiť celý zrekonštruovaný bytový dom a súčasne by obec prostriedky od firmy Čech, s. r. o. musela v plnej výške vrátiť Štátnemu fondu rozvoja bývania a Ministerstvu dopravy a výstavby SR. Predstava takejto situácie by bola hrozná pre všetky spomínané zúčastnené strany.

Obec Gemerská Poloma vzhľadom na nezákonný postup Úradu očakáva pozitívny výsledok vedený aj v konaní na Krajskom súde Bratislava. Aj keď sa hovorí, že právo a zákon sú kľukaté ako sám paragraf, naša právna argumentácia je podložená aj existujúcimi judikátmi Krajského súdu Bratislava zrušujúcimi rozhodnutie Úradu o uložení pokuty z rovnakých alebo podobných dôvodov ako v prípade našej obce. Po niekoľkých rokoch prevádzky oboch nájomných bytových domov, ktorú obec vykonáva sama, môžeme uviesť, že daný projekt naplnil naše očakávania. Obec má do budúcnosti zámer výstavby aj ďalších nájomných bytov, o tomto zámere je však zatiaľ predčasné hovoriť. K realizácii výstavby nájomných bytov sme od počiatku pristupovali s pozitívnym a poctivým úmyslom. Každý proces kontroly výstavby, zúčtovania ako aj odovzdávania prebiehal bezproblémovo a s vidinou rozvoja obce a vytvorenia domova novým mladým rodinám alebo iným záujemcom o túto formu bývania.

Bohužiaľ, aj napriek tomu, že sme sa na Krajskom súde Bratislava bránili aj žiadosťou na priznanie odkladného účinku žaloby, t. j., aby sme pokutu do rozhodnutia súdu vo veci samej nemuseli zaplatiť, súd tento náš návrh zamietol. Keďže sa Úrad obci vyhrážal exekučným konaním, pristúpili sme po argumentácii Úradu k uzatvoreniu dohody o splátkach. Táto argumentácia sľubovala zo strany Úradu v prípade úspešnosti obce v tomto súdnom konaní vrátenie zmluvnej pokuty. Posledná splátka bola v zmysle uzatvorenej dohody o splátkach zaplatená na jar tohto roku. Doposiaľ však Krajský súd Bratislava vo veci nerozhodol, pričom práve v tomto čase sa v Národnej rade SR prijíma legislatíva týkajúca sa generálneho pardonu na vydané rozhodnutia Úradu o uložení pokuty v podobe ďalšej novely zákona o verejnom obstarávaní. Prijatie tohto zákona by pre našu obec mohlo znamenať situáciu, že napriek tomu, že je naša argumentácia správna a preukazujúca nezákonnosť rozhodnutia Úradu, stratíme právny priestor na to, aby sme od Úradu požadovali vrátenie pokuty, ktorú sme už medzičasom na základe splátkového kalendára zaplatili. ***Chcem sa ešte vrátiť cestou Polomských novín k odpovedi na poslednú otázku, ktorú som uviedol vyššie: „Prečo a ako vlastne táto situácia vznikla?“ Každý úkon, ktorý prebiehal aj pri realizácii tohto projektu, vždy prebiehal pri mojej osobnej alebo neosobnej účasti. Pri jednom zo stretnutí v sídle Úradu za našej účasti s právnu zástupkyňou obce sa nám podarilo preukázať, že Úrad tieto rozhodnutia v podstate robil viac-menej „cez kopirák“. Navyše členovia kontrolnej skupiny Úradu minimálne pôsobili neskúseným dojmom, nakoľko ani neboli schopní odpovedať na niektoré naše otázky.***

Neprekvapilo ma, že písomným odosielateľom tohto podnetu je vtedajší aj terajší poslanec nášho obecného zastupiteľstva. Neskôr sa poslanec hrdinsky ani netajil tým, že síce podnet má svojho odosielateľa, pisateľom tohto podnetu je ako vždy, niekto iný, a to ďalší – terajší poslanec nášho obecného zastupiteľstva. Za posledných niekoľko rokov môjho pôsobenia na obecnej úrade som sa pri desiatkach nezmyselných podnetov týchto osôb na moju osobu, postupy obce, ktoré vykonávame alebo mojich kolegov podaných už na všetky inštitúcie v tomto štáte, ktorých odosielateľom je vždy tá istá osoba, no nie ich pisateľom, naučil rozlišovať, kedy podnety píše práve poslanec – pisateľ a kedy zrejme jeho blízki rodinní príslušníci. Rozdiel je totižto v gramatike. Zamýšľam sa nad tým, ako sa dá v štátnej správe prežiť desiatky rokov bez primeranej znalosti gramatiky. Podstatné na tom všetkom je ale to, že našu obec toto nezmysel-

né udanie nestálo len množstvo našej námahy, času a stresov, ale tiež približne 25 tisíc eur (úhrada pokuty a právneho zastúpenia), ktoré by mohli byť investované kamkoľvek inde. A to sa odpustiť nedá!!! Sú to peniaze, z ktorých by sme pri správnom použití alebo projekte zrekonštruovali ulicu alebo nejakú nehnuteľnosť alebo použili iným užitočným spôsobom. A vzhľadom na vyššie uvedené, sa môže stať, že hoci sme nepostupovali nesprávne, tie peniaze sa možno už obci nikdy nevrátia. Dňa 22.06.2022 totižto plénum Národnej rady SR schválilo v 2. a 3. čítaní návrh ďalšej novely zákona o verejnom obstarávaní, ktorý obsahoval aj vyššie spomínaný „generálny pardon“ na pokuty Úradu za nadobudnutie nájomných bytov. Prezidentka SR ho však z dôvodu opomenutia schválenia pozmeňujúcich návrhov Národnou radou SR nepodpísala, čo v podstate znamená, že bude musieť byť prerokovaný znova.

POCTIVÝ ČI MIMORIADNY VÝKON MANDÁTU POSLANCA? Keďže pôsobím v štruktúrach našej obce už dosť dlho, pričom sa zúčastňujem takmer všetkých zasadnutí obecného zastupiteľstva, nedá mi pri týchto dvoch vyššie spomínaných osobách nespomenúť ešte niečo, čím je toto volebné obdobie naozaj špecifické. Čosi, čo sa doposiaľ vo vedení obce minimálne za posledné roky nevyskytlo. Objavila sa tu opakované u týchto zástupcov občanov svojou striedavou neúčastou (a ospravedlnením na poslednú chvíľu) pri krehkej väčšine počas obdobia pred doplňujúcimi komunálnymi voľbami blokovat' zasadnutia obecného zastupiteľstva, a tým aj schvaľovanie potrebných uznesení, no tiež snaha o vyplatenie mimoriadnych odmien poslancom bez náležitého odôvodnenia. Nech boli doposiaľ rozpory vo vedení

obce akékoľvek, dovoľm si tvrdiť, že nikdy nebol podstatou sporu súkromný alebo osobný prospech. Nie vždy si však nositeľ mandátu uvedomuje, že s mocou rastie aj zodpovednosť. Miera zodpovednosti v tomto prípade znamená aj zodpovedať sa svojím konaním pred verejnosťou. Pritom neschopnosť uznášať sa jedného zo základných orgánov obce z týchto dôvodov a z tohto obdobia je možné okrem iného vyčíslit' pre obec v ekonomických škodách. Spôsob hlasovania reflektuje na zastupovanie občanov obce mandátom v orgánoch obce, a to pramení zo zloženého sľubu poslanca. Preto nech je akékoľvek, mali by sme ho v plnom rozsahu rešpektovať, aj keď sa častokrát nestíhame diviť. Dovoľm si zacitovať z článku 3 t. č. platných Zásad odmeňovania poslancov v obci Gemerská Poloma z roku 2018: „Poslancovi možno poskytnúť aj mimoriadnu odmenu v prípade väčšej náročnosti výkonu tejto funkcie alebo v prípade splnenia mimoriadnej úlohy. Návrh na túto odmenu predkladá starosta obce alebo niektorý z poslancov. O poskytnutí tejto odmeny a jej výške rozhoduje obecné zastupiteľstvo prijatím uznesenia. Súčasne dodávam, že akékoľvek rokovanie a zasadnutie obecného zastupiteľstva, či komisie je finančne odmenené v súlade s týmito zásadami vo výške 35,00 EUR, ich bežná účasť na rokovaníach je teda zásadne finančne odmenená na základe ich účasti (a v podstate bez ohľadu na prínos pre samotnú obec). Tá podstata nespočíva v tom, že príslušné §-ové znenie zákona a spomínaných zásad odmeňovania poslancov síce umožňuje schválenie mimoriadnej odmeny poslancovi obecného zastupiteľstva, ale v skutočnosti, že obecné zastupiteľstvo môže na základe mimoriadnej činnosti poslanca ako istú formu ocenenia za reálne vykonané blaho, prínos, prácu či podiel na rozvoji obce takúto odmenu schváliť. Toto akoby týmto dvom spomínaným poslancom akosi unikalo.

Chcem na záver uviesť, že si úprimne vážim činnosť poslancov obecného zastupiteľstva, ktorí naozaj svoj mandát vykonávajú na základe svojho presvedčenia, snahy o vzájomnú spoluprácu a dôvery v niečo lepšie, súčasne sa pripravujú na rokovania obecného zastupiteľstva, sú empatickí k požiadavkám občanov a to aj s ohľadom na možnosti samotnej obce a jej legislatívne oklieštenie. A tých je našťastie stále aj v našej obci väčšina. Aj keď je záujem o samosprávu a veci verejné v našej obci z roka na rok nižší a niekedy to vyzerá tak, akoby bol ktokoľvek z nás lepším starostom či poslancom ako ten, kto je práve zvolený, nenechajte sa svojimi pocitmi uniesť. Verte mi, pracovať v Gemerskej Polome nie je vôbec jednoduché pre kohokoľvek z nás.

NÁZOR OBČANA ČI ZAMESTNANCA

Nie som síce najstarší, no pri nejakom bilančovaní musím skonštatovať, že Gemerská Poloma sa práve v tomto období mení tak zásadným spôsobom, že si to pri neustálych tokoch informácií a procesov ani neuvedomujeme. Nie sme najbohatšou obcou, ale pri správne nastavenom hospodárení sme schopní pracovať na jej rozvoji. Čo však do istej miery nie sme schopní ovplyvniť, je zmena myslenia ľudí a nás samých. Slová ako dôvera, záujem, ochota, pomoc, empatia, rešpektovanie

akoby sa z nášho slovníka pomaly vytrácali. Pre väčšinu z nás sú známe obdobia, kedy naši rodičia, starí alebo prastarí rodičia postavili našu obec do dnešnej podoby. Starali sa o svoje nehnuteľnosti, statky, pôdu a popri tom všetkom postavili ihriská, cesty a iné verejné budovy, reprezentovali svoju obec v športe, kultúre a podobne. Dovoľm si tvrdiť, že „Gemerská Poloma“ bol pojem, ktorý znel inak ako znie dnes. Existovala akási rivalita minimálne medzi susednými obcami, každý za tú svoju obec bojoval a bol na ňu hrdý.

Tiež si dovoľm tvrdiť, že keby dnes ako tak nefungovali aktívne práce, naše Námestie SNP či park by sa strácali v odpadkoch. A nielen tie. Na zasadnutiach sa principiálne ale nerieši to, ako tento odpad vznikol, ale skutočnosť, že obec práce odpadky opäť nedostatočne, lebo znova je ich vidieť. Už akoby si nikto z nás neuvedomoval, že podstata tohto problému je naozaj niekde inde. Odpadky lemujúce ulice a chodníky od obchodov akoby ukazovali smer, kde a na akej ulici bývajú sociálne slabšie rodiny. Tvár obce sa zmenila. A zmenila sa aj tvár obce v očiach ľudí. Kedysi hrdá stredisková obec akoby stratila svojho ducha. Dnes keď niekto pre obec niečo urobí, hneď je dôležitejšie koľko a či za to niečo dostal. Nie úcta a vďaka

tomu človeku od nás ostatných. Možno aj preto už takmer nikto pre obec neurobí nič alebo nič zadarmo (česť a chvála výnimkám). Dnes nie je ničím výnimočné, že poslanec, či bývalý poslanec obecného zastupiteľstva namiesto toho, aby inicioval akúkoľvek zmenu, snahu či oboznámil sa s problémom na obecnom úrade či u starostky, namiesto toho prezentuje verejne, že už druhýkrát zdieľa na sociálnej sieti, že stavba je v zlom technickom stave a nie je opravená. Svojím statusom si sám určí mieru, ktorou je ochotný prispieť pri riešení tohto problému. Zdieľaním na internete... Navyše sa to stalo v dnešnej dobe úplne normálnym a akceptovateľným. Dnes akoby nebol vážený ten, kto stavbu postavil či opravil, ale ten, kto to zdieľal na internete. Opýtajte sa sami, či toto je tá správna cesta...?! Ako by produkt predával iba samotný obal, bez ohľadu na obsah. Čo by nám na to povedali naši starí rodičia, ktorí tú stavbu postavili? Skúsili by sme im vysvetliť, že my sme prispeli k riešeniu problému tým, že sme to zdieľali na sociálnej sieti? Boli by na nás hrdí?

Keď starosta, ktorý je najväčším bossom v obci, a ktorého sme si zvolili práve my, zvolá verejnú akciu na zber nelegálne uložených odpadov v katastri obce, je to skôr na posmech a zúčastní sa ho menej ako 20 ľudí. Čo ak znie otázka tak, že čo sa stane potom, keď už nebude ani takáto aktivita a záujem zo strany obce? Keď už to omrzí aj tých posledných, pôsobiach či už priamo na obecnom úrade, v športe, kultúre, združeniach a pod. Čo sa stane potom, ak tento „neschopný“ štát sa zadlží až do takej miery, že už nebude mať peniaze ani na aktívnych pracovníkov?

Týmto riadkami som sa nechal trochu uniesť, za čo sa ospravedlňujem. Do ďalšieho časového mŕňnika by som si želal, aby sa v živote našej obce objavilo vždy dostatok pozitívnych impulzov a podpory pre jej ďalšie smerovanie. Po takmer 12 rokoch na obecnom úrade v pozícii poslanca, starostu či zamestnanca si dovoľím skonštatovať, že „Najväčším nepriateľom Polomcov sú sami Polomci.“

Ing. Miroslav Michalka

Brigáda pri pamätníku na Kurtákovej dňa 1. 4. 2022

Prešiel rok a my, členovia našej ZO sme sa zase vybrali na brigádu. Po dlhšej zime sme znova chceli urobiť poriadok okolia pamätníka na Kurtákovej. Po príchode autom, ktorý nám zabezpečil obecný úrad sme si rozdelili úlohy. Fúkal síce studený vietor, no ako sme prišli na miesto vietor utíchol, vykuklo slniečko a my sme sa s plným nasadením pustili do práce.

Čistili sme schodky, pozbierali popadané konáre. Nahromadené lístie sme pohrabali a odniesli do blízkeho lesa kde postupne prejde procesom hnitia. Záverom musím konštatovať, že sa urobilo kus dobrej a užitočnej práce. Vidno, že aj v našej ZO sú ľudia i keď nie je ich veľa, ktorým na tomto pamätníku záleží. Najmladšia účastníčka bola Emka Špáľková, ktorá ochotne plela a zametala schody. Je to naša povinnosť udržiavať toto pietne miesto ako si zaslúži. Veď neďalekou cestou prejdú stovky motorových vozidiel a hlavne bicyklistov, ktorí sa pristavia aby si oddýchli a pozreli náhrobné kamene padlých vojakov. Ukončenie brigády sa konalo pri potôčiku na laviciach v Martinkove, kde sme si pochutnali na upečenej klobáske s horčicou a zapili dekom výborného vína. Možno by sme boli ešte trochu ostali a pokochali sa prebúdajúcou sa prírodou, ale nás odohnal jarný dážď. Ale nevadí. Veď ešte sa naskytne príležitosť Výsledky tejto práce zdokumentovali aj naše členky v podobe fotografií.

členovia ZO SZTP

O ČINNOSTI SENIOROV ...

Utíchla pandémia, prišli iné strachy, ktoré nás ovplyvňujú, ale aj tak sa život pomaly vracia do starých koľají. V našom seniorskom klube sme už od jari stihli všeličo.

Na jar sa konala hodnotiaci členská schôdza, na ktorej sme hodnotili činnosť za roky 2018 – 2021 a zároveň úspešne prebehli voľby do výboru na ďalšie štyri roky. Vo voľbách bol zvolený staronový výbor Klubu dôchodcov a Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v zložení: E. Klobušníková, E. Ferenčíková, Z. Ferenčíková, J. Liščuchová, Z. Lančaričová, Z. Koltášová, Z. Puškášová, V. Puškášová, O. Greško, Ing M. Brežňan, M. Badiňová. Za prejavenu dôveru ďakujeme a veríme, že nami pripravované aktivity, či už zábavné alebo pracovné zaujmú väčšinu členskej základne. Máj patrí tradične brigádnickej činnosti a turistike. Nebolo to inak ani tohto roku. Dvadsať nadšencov z našich radov za krásneho počasia pokosilo, pohrabalo a vyčistilo oddychovú časť lúky v Martinkove. Ostáva iba dúfať, že všetci, ktorí tam prídu relaxovať, neznehodnotia našu prácu rozhádzanými odpadkami. Na turistiku, ktorú organizuje Okresná rada JDS sa vždy mimoriadne tešíme, pretože nám umožňuje navštíviť také kúty okresu, kam by sme možno ani nešli. Tentokrát sme zamierili na Silickú Planinu a ten výhľad na všetky svetové strany rozhodne stál za to. V najbližších dňoch budú naši zástupcovia súťažiť na Okresných športových hrách a pripravujeme poznávací zájazd do Starej Ľubovne a Červeného kláštora. To je v skratke z našej doterajšej činnosti všetko. Skôr by som chcela upriamiť Vašu pozornosť na V Ý S T A V U F O T O G R A F I Í, ktorú s Vašou pomocou plánujeme uskutočniť na jeseň tohto roka pod názvom „R O K N A D E D I N E“ a požiadať Vás o spoluprácu. Prezrite Vaše staré albumy a v prípade, že vlastníte staré fotografie, ktoré zachycujú akúkoľvek činnosť počas roka v minulosti, napr. kosenie, hrabanie sena, kopanie zemiakov, stávanie májov, Veľká noc, svadba atď. prosíme Vás o ich zapožičanie.

Ak sa chcete zapojiť do tohto projektu, môžete osloviť ktoréhokoľvek člena výboru do 31. 8. 2022. Dáme Vám písomné potvrdenie o prevzatí a po ukončení výstavy sa Vám fotografie vrátia. Len s Vaším prispením sa táto jedinečná výstava môže uskutočniť, preto Vám za spoluprácu vopred veľmi pekne ďakujem.

EK

ČARO DÚHY UKRYTÉ VO VÝŠIVKE...

Človek sa musí dostať ku koreňom rodu

Vychovať sladkú radosť poznania – postoj práve tu

Výšivka v tvare obrazu vznikla hlavne preto, aby zručnosti našich predkov nezostali zabudnuté. Naše mamy, staré a prastaré mamy vynikali šikovnosťou svojich rúk. V minulosti si dievčatá a ženy vyšívali blúzky, sukne a iné časti odevu, ktoré si obliekali hlavne vo sviatočné dni. Aj mne sa dostali do rúk vzorky výšiviek rôznych techník zdedené po mojej mame a starej mame a trvalo to mnoho rokov kým som sa odhodlala, že ich umenie pre vás zachytím v podobe vzorov, ktoré majú už možno aj dvestoročnú tradíciu. Sú to techniky nielen z Gemerskej Polomy, ale aj okolia, pretože ony sa veľmi od seba nelíši. Odhodlala som sa na túto mravenčiu prácu a trvalo to dosť dlho, kým sa mi ju podarilo dokončiť, lebo je to práca, ktorá je náročná, plná trpezlivosti a zručnosti. Myšlienku, aby som túto vyšívanú krásu si nenechala pre seba, ale odkázala všetkým, ktorí si ctia ľudové tradície, majú vzťah k folklóru mi vnukla Lydka Sústriková, „hovorí autorka diela bývalá pani učiteľka“. A aby zostali aj pre ďalšie pokolenie tieto ručné diela, ktoré sú urobené s láskou, trpezlivosťou a neuveriteľnou precíznosťou pretavila do podoby obrazu Ing. Zlatka Halková, riaditeľka Domu matice v Rožňave spolu s kultúrnou pracovníčkou pani Taničkou Tomkovou. Týmto vyšívaným kusom plátna podfarbeným jej krásnym textom chcela pani učiteľka, naša dlhoročná matičiar-ka, Mgr. Zuzana Hanuštiaková ukázať šikovnosť a precíznosť ľudí nášho Slovenska v minulosti. Nech tento obraz poteší všetkých, ktorí si ctia hodnoty našich predkov. Verím, že sa bude hrdo vynímať v našej pripravovanej izbe tradícií. Ďakujeme pani Hanuštiaková.

Mária Antalová, predsedníčka MO MS

Radosť a bolesť kráčajú dôverne spolu vekmi, prudká búrka, jemný vánok, trpká starosť i veselosť – striedajú sa rokmi...

Je pekným zvykom, že si MO MS v našej obci ctí svojich jubilatov, ktorí niečo urobili a ešte stále robia v jej prospech. Aj 12.5.2022 v zasadačke pri obecnom úrade sa konalo milé posedenie, pri ktorom sme si pripomenuli životné jubileum našej dlhoročnej členky a predsedníčky MO MS **JUDr. Lýdie Sústrikovej**. Jubilantka prišla v sprievode dcéry, vnučky a právnučku oblečeného do polomského kroja. Pozvanie v tento deň prijali aj pani riaditeľka Domu matice **Ing. Zlatica Halková**, kultúrna pracovníčka domu matice **Tatiana Tomková** a zástupkyňa starostky obce **PhDr. Ivana Antalová**. Sprievodným slovom sprevádzala vedúca ZPOZ- u **Bc. Evka Žúdelová**. Hneď v úvode spustili svoje polomské piesne hudobná skupina „Mržukanti“ s podmanivým spevom **Elišky a Šimona Vnenčákových**, bratov **Galajdovcov** za hudobného doprovodu harmonikára **Mateja Garčára** a vedúceho skupiny **PhDr. Vladimíra Vnenčáka**. Emócie do tejto atmosféry vniesla dvojica matičiarok **Júlia Zatrochová** a **Vladimíra Spišáková** ťahavou piesňou **Materinská moja reč**. Slávnostný príhovor predniesla zástupkyňa starostky obce pani **Ivana Antalová**, ktorá vyzdvihla jej prácu počas jej predsedovania. Prierez jej životom zhrnula predsedníčka MO MS pani **Antalová**.

Naša jubilantka prvýkrát uzrela svetlo tohto sveta v zimný trojkráľový deň. Od dňa výročia jej narodenia síce uplynul nejaký ten deň, no aj po dlhšej dobe zavinennej Covidom toto slávnostné posedenie neubralo na dôstojnosti. Detstvo prežila v našej obci, ktorá jej prirástla k srdcu. Prišiel čas dospelosti, čas mnohých školských povinností, ale aj radosť z priateľov. Po ukončení Gymnázia sa zamestнала v policajnom zbore Rožňave. Jej potreba realizácie bola taká veľká, že si popri práci doplnila štúdium na vysokej škole s ukončeným školy titulom **JUDr.** Práca a rodina ju pohltila natoľko, že sa aktívne nemohla venovať spoločenským aktivitám, no nezaprela v sebe národnú hrdosť, vlastenectvo a lásku k folklóru, ku ktorým viedla aj svoje dcéry. **A čas plynie ďalej...** Pri odchode na dôchodok sa naša jubilantka začala naplno venovať matičnej činnosti. Počas 10 ročného pôsobenia vo vedení MO to bola práca plodná, plná kultúrnych a spoločenských aktivít. Podporovala najmä ľudové tradície a folklór v našej obci. V tom čase podala pomocnú ruku pri realizácii recitátnej súťaže „Kellnerova Poloma“. Za projekty, ktoré vypracovala z fondu národnej kultúry boli poskytnuté knihy pre súťažiacich, FS Dolina krpce, kroje a hudobné nástroje. Pri príležitosti 25. výročia vzniku

Evanjelického spevokolu MO prispel finančnou čiastkou na blúzky, košeľe, kravaty pre spevokolistov. Zúčastňovala sa a finančne pomáhala ako spoluorganizátor turistického výstupu na Moch. Pre zviditeľnenie MO zakúpila tričká pre členov s logom MO MS, ktoré boli ako prvé v našom okrese. Bola súčasťou fungujúcich predvianočných koncertov. Svoj vzťah ku folklóru umocňuje aj tým, že prerába a šije kroje pre svojich blízkych. Ani jeden rok pokiaľ je to možné si nenechá ujsť folklórne slávnosti v Rejdovej. Za jej pôsobenia prebiehali hodiny muzikoterapie, ktoré sa tešili veľkej obľube. Zorganizovala družstvo vo varení halušiek v Rožňave. **Naša jubilantka nezabúda ani na našich národovcov.** Pod jej vedením sa verejnosti ešte viac dostalo do povedomia meno nášho rodáka Dr. Petra Madáča. Usporiadala slávnostnú akadémiu, ktorá bola venovaná pri príležitosti 280. výročia jeho narodenia, na ktorej sa zúčastnili mnohí významní hostia, dokonca aj jeho žijúci potomkovia z Maďarska. Počas pôsobenia vo funkcii predsedníčky MO nezabúdala ani na zaslúžilých členov. Pri príležitosti 60. výročia vzniku MO MS sa veľkou mierou pričínila, aby boli udelené medaily a Pamätné listy zakladajúcim členom Miestneho odboru a jubilantom za rozvoj a udržanie kultúrnych tradícií. Vďaka našej jubilantke bol pri tomto výročí vydaný krásny **zborník 60 rokov MO MS**. V nemalej miere sa zaslúžila, že sa nezabúda na úctu k našim významným dejateľom, národovcom. Za jej pôsobenia si MO začal uvedomovať potrebu ešte viac vážiť ich dielo, a tak sa každoročne členovia MO prichádzali k ich pamätným tabuliam s venčekom v ruke nielen v našej obci, ale aj v rámci okresu. V tejto tradícii sa pokračuje aj doteraz. Naša jubilantka pôsobí vo všetkých existujúcich organizáciách v Gemerskej Polome. Keďže jej ležalo na srdci, že organizácia Jednota dôchodcov nemá zastúpenie v našej obci zaslúžila sa o jej zrod. Nezaprie v sebe lásku k divadlu, svoj život obohacuje návštevou divadelných predstavení, kultúrnych podujatí, keď sa to dalo výletmi po kultúrnych pamiatkach. Je iniciátorkou, aby sa uchovali výšivky našich starých materí z našej obce, a tak v spolupráci s pani **Hanuštiakovou** a Domom matice vznikol krásny obraz, ktorý sa bude vynímať v pripravovanej izbe tradícií. Veľmi pekná bola aj spolupráca s Domom matice v Rožňave, ktorá trvá aj doteraz. Je neodmysliteľnou súčasťou každoročných spomienkových akcií ako **Vatra zvrchovanosti**, výročia príchodu Cyrila a Metoda, návštevy rodných domov Pavla Jozefa Šafárika, či Jura Hronca. **Na tomto mieste nemôžem nespomenúť jej vzťah a úctu k prírode.** Bola pri zrode prechádzok v rámci utužovania zdravia, ktoré bolo spojené príjemne s užitočným. Popri tom sa v našom chotári vyčistili dávno zarastené studničky. Je známa svojou vášňou pre pestovanie a zber byliniek, ktorými zásobuje nielen svojich blízkych, ale aj známych. Má veľkú zásluhu aj na skrášlení okolia pamätníka na Kurtáčkovej kde pravidelne každý rok vysadzuje s pani **Editou Bodnárovou** kvety, o ktoré sa v priebehu roka aj príkladne stará. Naša jubilantka i po ukončení postu predsedníčky je činná a ostala verná poslaniu matice. Nejedna starosť v živote ju poučila, zocelila, no zároveň ešte oplýva energiou pomáhať nielen nášmu Miestnemu odboru, ale aj ďalej sa zúčastňovať aktivít, ktoré organizuje Dom Matice, či naša obec a ostatné organizácie. V rámci dobrých vzťahov navštevuje akcie, ktoré organizuje materská či základná škola v našej obci. Dôkazom toho bol maškarný ples detí, kde im rozdávala rôzne suveníry, sladkosti i keď s opretím o paličku fúkala balóny a vešala ich na miestnom klzisku. Ani podlomené zdravie ju absolútne neodrádza od plánovaných aktivít a svojou činnosťou posilňuje svoje okolie. **A ČO POVEDAŤ NA ZÁVER?** Pani Lýdia Sústriková je ďalším človekom do galérie osobností, ktorá svojou prácou pozdvihla fungovanie MO a svojou činnosťou prispieva k šíreniu ľudových tradícií a dobrému menu našej obce. Za toto jej patrí vďaka. V samotnom závere príhovoru predsedníčka MO pani **Antalová** poďakovala oslávenkyni za dobrú a nekonfliktnú spoluprácu počas desiatich rokov ich spolupráce. Po tomto príhovore odovzdala riaditeľka Domu matice **Zlatica Halková** a **Ivana Antalová** Ďakovné listy od predsedu MS, Domu matice a obce **Gemerská Poloma**. Túto časť posedenia ukončila emotívnou básňou **Evka Žúdelová** a popriala oslávenkyni veľa zdravia a optimizmu. Následne jubilantka pani **Sústriková** poďakovala všetkým za pripravený program a pozvala ich na malé posedenie.

Mária Antalová, predsedníčka MO MS

*Keď ťa Boh pozve
cez Jordán,
nesmelo v strachu
čakáš čo sa stane
ako pred tebou
predostrie svoj plán,
či hladina vody klesne,
ustane...
Ale on jednoducho vraví,
by si šla....*

Áno pred necelým rokom pozval pán Boh našu sestru farárku **JANKU** na cestu cez Jordán k nám do Gemerskej Polomy. Je to osôbka nenápadná vzrastom, ale obdarená krásnym hlasom a veľkým srdcom. Nevedela čo ju tu čaká. Ale pomaly si zvykáme na ňu a ona na nás. Teda navzájom. Za krátku dobu sa jej podarilo dať dokopy „naše stádečko malé“ v spevokole a aj deti v detskej besiedke, ktoré sú jej srdcovou záležitosťou. Pod jej šikovnými rukami vzišiel nádherne upravený interiérový fary a sakrestie. *Milá sestra farárka, v týchto dňoch keď slávite svoje okrúhle narodeniny, prajeme Vám hlavne pevné zdravie, hojnosť milostí a lásky nášho nebeského Otca. Zároveň náš cirkevný zbor Vám vyprosujeme, aby Vám dary Ducha Svätého pomáhali kráčať vo svetle Evanjelia. Nech sila prúdiaca z kríža je Vašou každodennou silou, odmenou a vďakou. Naším zbožným želaním je, aby ste sa medzi nami cítili dobre a pobudli pri nás ešte dlhý čas.*

Maják sa snaží svietiť!

Keď ste sa učili jazdiť na bicykli, alebo korčuliach, alebo možno plávať, vtedy ste spoznali pocit, ktorý sa dá nazvať: Skús to znovu! Po páde a neúspechu musíte znova vstať, lebo inak sa danú vec nenaučíte, nepohnete sa z miesta. Ja sa s pomocou Božou snažím, aby náš maják náš kostol v dedine svietil. Snaží sa o to. Niektoré pokusy sú úspešné a iné menej. Na mori sú vždy lode, ktoré odignorujú svetlo majáka nech svietí akokoľvek silno a vtedy sa robijú. More je veľké a preto to trvá niekedy dlhšiu dobu, loďka hľadá smer ale ak ho nemá ak nepôjde za navigáciou stroskotá. Nenechaj Pána Boha na seba dlho čakať, pretože život je krátky trvá len chvíľu. Ak sa zle rozhodneš, bude neskoro! Ja viem, čo si pomyslíš: *Čo mi len Pán Boh pomôže, sú tu na zemi dôležitejšie veci ako nejaký kostol!* Ono je to tak, že každý z nás sa stará o telo, majetok, rodinu a myslíme si, že to je najpodstatnejšie na tomto svete, že to je to, čo nás presiahne. Pravdou a veľmi krutou je, že telo si so sebou na druhý svet nevezmeme ani majetok a aj rodina zostane len do pohrebu, nemôže s nami ísť ďalej, ale naša duša s nami. **Ty, ktorý čítaš, tieto riadky, staráš sa o svoju dušu? Ak by si zajtra mal zomrieť, tak je Tvoja duša tá, ktorá vie, že na druhej strane stretne Boha, ktorý je Tvojím priateľom?** Odpoveď si sám/sama. Ale, či to priznáš, alebo nepriznáš. Potrebuješ Boha! Ja som tá, ktorá má za Ním volať - pokúšam sa a niektoré pokusy sú neúspešné a viete, čo je najhoršie pre správcu majáka - kňaza? Z majáka krásne vidíte na lode a vidíte ako sa plavia nesprávne, vydávajú svetlo, ale keď ťa loď nechce vidieť aj ako sa topí. Je to rozhodnutie kormidelníka, či chce ísť za svetlom, alebo nie! Je to Tvoje rozhodnutie, ja nemôžem nikoho nútiť a kto chce nájsť si veľa výhovoriek a dokonca začne nenávidieť aj správcu majáka. Tí, ktorí sa plavia v loďkách a sú na mori a vidia svetlo totiž tým, že ho vidia, si niekedy myslia, že presne vedia ako sa to robiť má: správca majáka je tu pre nich, lenže správca majáka musí svietiť aj pre iné lode, to je jeho práca. Pre všetkých a preto okrem toho, že maják svietiť, robí aj niečo iné. Každá loď ma vyslačku, kde dostávajú pokyny. Ak sa plavíte na mori a vyslačka pípne sú to správy z majáka – bližšie spojenie. Viete kedy sa loď nedoplaví, hoci ide za svetlom? **Keď nechce meniť plachty a počúvať smer vetra toho daného dňa!** Boh je veľký teraz je neviditeľný, ale nie je Ten, ktorý by sa nedal cítiť, ale na to potrebujeme vystrieť plachty. Tie lode, ktoré sa plavia správne

ich musia vystrieť a potom vedúci majáka bude pozorovať smer vetra a dostávať správy ešte z vyššej centrály. V mnohom som pochopila, že tu ľudia nechcú vystrieť plachty a povedia mi: Plavili sme sa rovnako viac ako 40 rokov a to tu boli iní správcovia majáku ako Vy! More je rovnaké, aj loďky v ňom - to je pravda a to značí, že ľudia a to, že potrebujú Boha v každej dobe, ale v tej dnešnej je iný smer vetra, aby sme svietili potrebujeme iné plachty. Vody sú búrlivé a počasie je každý deň iné. Každý jeden správca - kormidloval cirkvi vo vašej obci inak, pretože boli iné smery vetra. Som vďačná za tých, ktorých ešte v kostole mám, sú ľudia, ktorí mi pomáhajú a som vďačná za každú nohu, ktorá tam vkročí a teraz niečo o nových plachtách, ktoré naťahuje, ale nie každému sa páčia: **PLACHTY VIDEOZAMYSLENÍ** • Začala som v pôste pre Vás nahrávať na FB stránku, ktorá nám funguje pôstne zamyslenie na pokračovanie volali sa: Cesty púšťou. Tiež som dúfala, že takto budú viacerí vidieť svetlo majáka a vydajú sa za ním. **PLACHTY SPEVU** • podarilo sa nám pomaličky postaviť na nohy spevokol, ale je nás máličko. Naše ďalšie vystúpenie je plánované ak Boh dá na reformáciu. **VIETE EŠTE KEDY JE MÁLO STROSKOTANCOV?** • Keď sú lode pri sebe, lebo tá ktorá plaví zachráni tých cez palubu. Musíme sa podporovať a keď počujeme, že prídu mladí - tak pochváliť ich. Potrebujeme sa generácie navzájom. **PLACHTY DETÍ** • Urobili sme pokrok v škole aj na besiedke. Deti vystúpili s Veľkonočným programom. Strelili sme sa aj na besiedke a urobili video pozdrav pre mamičky. Poslednú júnovú nedeľu deti opäť mali svoj priestor, dostali požehnanie pri Službách Božích pri závere školského roka. Takéto požehnanie budeme robiť aj v septembri. Bolo aj detské divosadielko v kostole. Sami si dajte odpoveď, či bez nových plachiet, by prišli. **PLACHTY DORASTU A MLÁDEŽE** • Máme dorast avšak je to dorast, ktorý tiež ešte maják nevidel, ale snažia sa. Spievali na Veľkú Noc, prišli niektorí pomôcť aj s deťmi na besiedku a dokonca sme s našimi dorastákmi boli na krátkych výletoch. **PLACHTY RADOSTI** • V máji sme tu mali prvý sobáš po koronovej dobe a tiež sme mali aj niekoľko krstov. Tiež už máme niektoré termíny avizované aj na budúci kalendárny rok. Svadbu si dohadujete aj rok predtým. **PLACHTY SVÄTEHO DUCHA** • Mali sme v zbore nádherné Svätodušné sviatky. Všimli sme si ich. U nás to nie sú štátne sviatky a tak sa na ne zabúda. Vianoce, Veľká Noc a Svätodušné Sviatky – Trojediný Boh ponúka trojicu sviatkov. Mali sme recitátorku Sofiu a ako som už vyššie spomínala spevokol a detské divadielko. Podarilo sa nám do tohto termínu omaľovať zakrestie, takže máme priestor, kde sa môžeme stretávať. **PLACHTY INOVÁCIE** • Niektoré veci sú možno iné a nové. V máji sme boli s našimi ľuďmi na priamom prenose SB zo Štútnika. Tiež uzrel svetlo sveta manuál k táboru, ktorý sa bude robiť aj v našom CZ. Je to publikácia, ktorá je dostupná na Slovensku cez Edukačno misijné centrum. **PLACHTY KRÍŽA** • Zistila som, že tu na Gemeri ľudia akosi ignorujú kríž. Bol zaužívaný nesprávny zvyk a to, že na pohreboch nie je kríž! Nesenie kríža je typicky evanjelické praktizuje sa vo všetkých zboroch a krajoch na Slovensku okrem tejto Gemerskej doliny. Nie je to výmysel Vašej zborovej farárky, je to cirkevná zásada, ktorú treba dodržiavať a je tu celé desaťročia. Nie je to novinka, je to niečo čo je tu od nepamäti vekov, len asi v týchto krajoch z dôvodu komunizmu a tvrdých srdce odstránili. Tešte sa z toho, že veci môžete robiť lepšie a tak ako sa majú na Božiu slávu. A tiež sú plachty, ktoré nemáme.... **PLACHTY KANTORA:** Nemáme kantora, nech si ktokoľvek a vieš hrať, čakám Ťa. Kráľovský nástroj je vždy ticho. **PLACHTY SLUŽOBNÍKOV A PRESBYTEROV:** Zmenšujú sa nám skupina ľudí, ktorá ja v presbyterstve. Máme nedostatok mladšej a strednej generácie. Tiež bude nutné v blízkej dobe urobiť presnú evidenciu ľudí nakoľko odvádzame vysoké sumy a náš zbor to nie je schopný utiahnuť dlhodobu.

Milí vzácní! Modlite sa za náš Cirkevný zbor. Váš kostol je najstaršou pamiatkou v dedine a treba ju opravovať. Určite každý z Vás túži, aby Vy, Vaše deti, či vnúčence mali život slušného človeka a raz stáli pri tom oltári. Tam treba investovať a to čo dáte Bohu sa Vám vždy vráti, pretože len z majáka svieti svetlo! Ďakujem Pánu Bohu za tých, ktorí si na mňa zvykajú aj keď občas chcem na maják nové plachty! Prajem Vám, aby ste toto svetlo spoznávali a boli k sebe milší. Boh s Vami!

Mgr. Jana Kendžurová

Polomci v začiatkoch na „Kremnickej barličke“

V kolobehu života sa akosi zabudlo na tých členov, ktorí reprezentovali ZO v celoslovenskej súťaži „Kremnická barlička“, v jej začiatkoch. Preto som sa touto cestou rozhodla poďakovať všetkým, ktorí boli vlastne pri jej zrode. Sú to: **Ján Šafár, Ján Dovala, Mgr. Darina Šafárová, Zuzana Molčanová, Oľga Ďuričková, Zuzana Zatrochová, Eva Koltášová, Magda Ferenčíková, Valéria Bodnárová.** Boli to práve oni, ktorí nastavili vysokú latku Polomčanov v speve a v recitácii. Neskôr sa zostavy účinkujúcich z rôznych dôvodov postupne obmieňali, rady posilnili **Mária Liptáková, Júlia Zatrochová, Vladimír Lukáč, Zuzana Lukáčová, Vladimíra Spišiaková, Mária**

Polomci v začiatkoch na „Kremnickej barličke“

Antalová, Juraj Lipták a hudobný doprovod v podaní pánov Dušana Lengy a Mgr. Štefana Liptáka. I keď nebohý pán **BREŽŇAN BOHUŠ** osobne neúčinkoval, ale ako predseda ZO sa zúčastňoval každým rokom, a tým morálne podporoval ostatných. Pri každých rokoch súťaže bola urobená fotodokumentácia a zvukový záznam. Ako som sa z ich rozprávania dozvedela, boli to nádherné tri dni prežité v kruhu priateľov. Osobitne treba vyzdvihnúť pána **Jána Šafára**, ktorý nechýbal ani na jednej súťaži a po všetky tie roky získal **1. miesto v sólo speve.** Poďakovanie mu patrí aj za hudobný doprovod nielen pri nácvikoch, ale aj na samotných súťažiach, jeho manželke **Mgr. Šafárovej**, ktorá dbala na výber piesní a v nemalej miere všetkým členom, ktorí sa zúčastňovali na tejto súťaži, a to tým, že neváhali obetovať svoj osobný čas, rodiny a zdravie. Zadosťučinením bol pre všetkých dlhotrvajúci potlesk prítomných a slová chvály zo strany poroty. Naše účinkovania na každých vystúpeniach zanechali dobrý dojem, príjemnú atmosféru pri profesionálnom prednese pani **Zuzky Molčanovej**, či temperamentných polomských piesňach členov skupinového spevu, dua v podaní pánov **Jána Dovalu a Jána Šafára**, ženského dua v podaní pani **Júlie Zatrochovej a Márie Liptákovvej** a v prednese básne v maďarskom jazyku v podaní **Valérie Bodnárovej.** A scénka v polomskom nárečí nemala chybu. Po ceste sme sa stále ešte zastavili na významných miestach, a to v Kremnici, kde sme si pozreli pamätihodnosti mesta, v obci Halč, kde sme sa pokochali

krásou renesančného kaštieľa a v galérii na Zvolenskom zámku. ZO touto cestou ďakuje obecnému úradu, **bývalým pánom starostom a pani starostke**, že bola poskytnutá finančná výpomoc, a tým bolo umožnené zúčastniť sa týchto akcií. A my, na oplátku sme sa tak snažili, aby sme dobre reprezentovali našu ZO a v tričkách s logom Gemerská Poloma vzbudili záujem prítomných, a tak sa naša obec dostala ešte viac do povedomia celého Slovenska. A v neposlednom rade vďaka pánovi **Jankovi Dovalovi** nielen za pekný spev, ale aj bezpečnú dopravu, ktorou nás neraz dopravil domov. Postupne ho nahradili páni **Ján Šafár a predseda Vladimír Lukáč.** Vďaka patrí aj im.

Mária Antalová,
podpredsedníčka ZO SZTP

pokračovanie zo str. 1

Tak, ako sa patrí! Zišli sme sa všetci kamaráti slobodní a pri pálenke a speve som sa rozlúčil so slobodou. **Pamätáte si akú vtedy hrali - veselú, či t'ahavú, keď ste prvýkrát ako mladomanželia spolu tancovali?**

Veselú polku – svadobnú!

Niet receptu na dokonalý vz'ah a predsa Vám to vydržalo 72 rokov, prezradíte čo v tom je?

Vzájomná láska – tolerancia, každodenná modlitba k Bohu. Vedieť si odpustiť jeden druhému. Pomáhal nám aj optimizmus a humor, ktorý môj manžel vždy mal.

Prešiel dlhý rad rokov, čo pre Vás znamenajú?

Najviac si spomíname na to, ako sme si pomaly stavali domček a ako nám rástli deti a kadečo vyviedli a robili nám radosť. Nech nás Boh ochráni od vojny a hladu.

Dovoľte mi na záver poďakovať sa tete **Zuzke** a ujovi **Pišťovi** a ich dcére pani **Vierke** s vnučkou **Veronikou** za vrelé prijatie, že nám umožnili precítiť výnimočnosť chvíľ pri ich rozprávaní. Tie budú navždy zaznamenané v našich pamätiach a v Polomských novinách, ako výnimočná udalosť obce Gemerská Poloma. **Máme jediné želanie, aby ste v zdraví ešte veľa rokov žili, svoj život i naďalej dopĺňali radosťou, životným uspokojením a nech je každý spoločný deň len pokojný, plný pekných zážitkov a v kruhu svojich milovaných.**

Poďakovať sa chcem pani **starostke**, ktorá svojimi vŕcnymi slovami pozdravila jubilujúci pár - **Julke** a **Vladke** za precítené piesne, ktoré spievali tak, že sa nám vlievali slzy dojatia do očí - predškoláčke **Danke** a prváčkovi **Mat'kovi**, ktorí svojimi detskými hlasmi uviedli i uzavreli našu slávnosť a zároveň vniesli do obrady jas a svetlo mladého života – **ĎAKUJEM.**

Dana Červenáková

Fotografie:

Eva Šimonová, Lucia Osvaldová, Dana Červenáková

Spomienky na detstvo prežité v Polome

O chvíľu budem mať 80 rokov a aj keď som sa nenarodil v Polome, považujem sa za Polomčana. Môj otec sa narodil v roku 1898 a pri vypuknutí prvej svetovej vojny mal sedemnášť rokov. Ako študent gymnázia v Rožňave sa na vojnu prihlásil ako dobrovoľník. Podobne sa zachoval aj môj obľúbený spisovateľ Erich Maria Remarque, ktorý bol ten istý ročník ako môj otec. Po absolvovaní vojenského výcviku bol otec odvelený na rumunský front. Často rozprával o hrôzach, ktoré počas troch rokov prežil v zákopoch frontu. Ľudský život vo vojnovom besnení nemal žiadnu cenu. Mnoho jeho spolubojovníkov prišlo o život a mnohí boli zmrazení. Aj otec utrpel zranenie po výbuchu delostreleckého granátu. Spomínal, že počas delostreleckej kanonády bol taký hluk, že keď mu spolubojovník kričal rovno do ucha ako vládla, nerozumel mu ani slovo.

Dôdi od nôtára.

pokračovanie v budúcom čísle

Výročná členská a volebná schôdza

ZÁKLADNÁ ORGANIZÁCIA SLOVENSKEHO ZVÄZU TELESNE POSTIHNUTÝCH

Ako ten čas rýchlo beží, často si hovoríme a vskutku je to pravda. Uplynuli už 4 roky odvtedy, čo 7 členovia boli zvolení do výboru ZO SZTP. Vtedy mala organizácia 61 členov. Bohužiaľ 11 členov zomrelo a 8 členovia nechcú zotrvať v tejto organizácii, ale pribudli 6 členovia, a tak organizácia má 44 členov. Tieto slová odzneli v úvode na výročnej schôdzi z úst podpredsedníčky ZO pani Antalovej, ktorá privítala starostku obce Mgr. Lillian Bronďošová a všetkých prítomných, po ktorom nasledovala minúta ticha na pamiatku člena výboru a dlhoročného predsedu pána **Bohuša Brežňana**. Schôdza bola spojená s **Dňom žien**, prítomné ženy pozdravili deti z MŠ. V príhovore starostka poďakovala členom účastným Kremnickej barličky za reprezentáciu organizácie a za zviditeľnenie obce. V Správe o činnosti pani Antalová zhodnotila prácu za uplynulý 4 roky. V mesiacoch pred kladením vencov k pamätníkom padlých sme pravidelne čistili okolie pamätníka na Kurtákovej, a to viackrát do roka, podľa potreby, pričom tam vždy panovala dobrá nálada zakončená občerstvením a spevom v doprovode nášho heligonkára pána **Jána Šáfara**. Medzi aktivity, na ktorých sme sa zúčastňovali patrili aj preteky v športovom záporení v Dobšinej, zorganizovali sme výlet na kúpalisko do Rapoviec, čo bola vydarená akcia. Zostavili sme družstvo na Polomskom kotlíku a uvarili bryndzové pirohy, za ktoré

sme si vyslúžili pekné 2. miesto. Mnoho naplánovaných aktivít sa žiaľ zo známych dôvodov neuskutočnilo. Z každej jednej akcii bol napísaný článok a fotodokumentácia, ktoré boli zverejnené v Polomských novinách. V pracovnej časti vo voľbách prítomní jednoglasne zvolili všetkých navrhovaných, a preto výbor ZO na nasledujúce 4 roky bude pracovať v zložení: **Vladimír Lukáč** – predseda, **Mária Antalová** – podpredseda, **Mária Liptáková** – pokladníčka, **Zuzana Zatrochová** – člen revíznej komisie, **Magdaléna Ferenčíková** – člen, **Daniela Galajda** – člen. Predseda poďakoval všetkým členom výboru, ktorí boli nápomocní a všetkým, ktorí sa akoukoľvek činnosťou podieľali pri všetkých akciách a samozrejme, ktorí zotrvali v tejto organizácii, a tým prispeli čiastkou, aby mohla ako tak fungovať. Musíme sa pochlviť, že sme jedna z mála organizácií v košickom kraji, ktorá vykazuje také výsledky. V okrese Rožňava sme jediní. I napriek tomu, že mnohí členovia majú zdravotné problémy, sme sa zúčastňovali podujatí, ktoré sú organizované, za čo im patrí poďakovanie. V závere pán predseda poďakoval aj pani **Julke Zatrochovej**, ktorá končí vo výbore za jej prácu, ktorá bola prínosom - recitáciou, spevom, pomocou pri organizácii schôdzí, účasti na brigádach a jej scénkou „Babky v akcii“, ktorou sme reprezentovali našu organizáciu v Kremnici.

Mária Antalová

MATICA SLOVENSKÁ A NAŠI NÁRODOVCI

Je dôležité si pripomínať významné osobnosti nášho národa. Mali by nám byť vzorom, návodom ako sa správať, čo robiť a čo presadzovať. Týmto slovami začala predsedníčka MO MS **Mária Antalová**, pietny akt kladenia vencov pri pamätných tabuliach významných národovcov obce, **MUDr. Petra Madáča** - lekára, zakladateľa verejného zdravotníctva a dramatika, spisovateľa ale hlavne nadšeného štúrovca **Petra Kellnera Záboja Hostinského**. Zdôraznila, že i napriek pohnutým časom sa zišli, aby si uctili ich pamiatku pri príležitosti výročia ich narodenia. Stretnutie sa začalo piesňou „Kto za pravdu horí“ za výdatnej pomoci pani farárky **Mgr. Janky Kendžurovej**, za ktorou nasledovala modlitba. Vo svojom nábožnom príhovore, v ktorom zdôraznila, že je šťastie mať takýchto veľikánov a je veľmi potešená že MO na nich nezabúda. Tieto dve výrazné osobnosti sa zapísali nielen do dejín nášho národa, ale aj celého Rakúska – Uhorska. I keď každý z nich vynikal v niečom inom, mali predsa niečo spoločné. Boli to múdri, bohabojní a zároveň skromní ľudia, ktorí nezabudli odkiaľ pochádzali. Na záver spomienky si prítomní zaspievali pieseň z evanjelického spevníka, pani farárka umocnila slávnostnú atmosféru modlitbou, čo bola dôstojná bodka za týmto stretnutím, v rámci roka odkazu Štúrovcov. A celkom na záver predsedníčka MO vyslovila želanie, aby tieto pamätne tabule aj v budúcnosti pripomínali, že kedysi sa tu narodili a žili ľudia, ktorí celý svoj život zasvätili svojmu národu, vede a viere v lepší život.

Mária Antalová

Matičiar v Gemerskej Polome hodnotili svoju činnosť za rok 2021 informuje Mária Antalová

MO MS dňa 11.5.2022 na výročnom zhromaždení hodnotil svoju činnosť za rok 2021. Predsedníčka p. Antalová privítala hostí. Povstaním a minútou ticha si prítomní uctili pamiatku dlhoročnej členky MO **Evky Chanasovej** a následne zaspievali hymnickú pieseň „Kto za pravdu horí“. Stalo sa už tradíciou, že schôdza sa každoročne nesie v znamení „Dňa matiek“, a preto prítomné mamy, ale nielen tie prišli privítať deti z materskej školy so svojim programom. **V SPRÁVE O ČINNOSTI PREDSEDNÍČKA OBOZNÁMILA ČLENOV S DIANÍM MO MS ZA UPLYNULÝ ROK.** Rok 2021 bol poznačený pandemickou situáciou, ktorá zasiahla aj našu organizáciu, a preto určité činnosti, ktoré sme si stanovili v našom pláne činnosti sa žiaľ nepodarilo zrealizovať. Čo sa týka našej členskej základne jej počet rapídne neklesá. Ostali sme na čísle 45 a naše rady sa rozrástli o 4 členov. Najväčšia aktivita v uplynulom roku bola bezpochyby Valné zhromaždenie, ktoré sa uskutočnilo v auguste. Celá akcia sa konala pri príležitosti „Roka národnej identity“ a tešili sme sa veľmi peknej účasti. V rámci schôdze sa konali voľby do výboru MO MS. Na ďalšie štyri roky bol zvolený 7 členný výbor. **Za predsedu bola opäť zvolená Mária Antalová, za podpredsedu Bc. Eva Žúdelová, za pokladníčku Mária Liptáková a za člena dozorného výboru Radoslav Švec, členkami výboru MO sú opäť Emília Fafráková, Božena Antalová a Vladimíra Spišáková.** Naším najväčším plánom je návšteva hrobu P. Kellnera Hostinského v Rimavskej Sobote, pri jeho nedožitých výročiach pod názvom „Kellnerova cesta“. V rámci schôdze boli Ďakovným listom za aktívny prístup pri naplňaní poslania Matice ocenení členovia nášho MO, a to **Mgr. Oľga Štrbová, Ondrej Greško a Júlia Zatrochová**. V spoločenskej časti všetkých prítomných prišli potešiť náš kolektívny člen detská folklórna skupina „Bambuchy“ s nádhernou scénkou o živote a diele nášho slávneho rodáka P. K. Hostinského. V diskusii vystúpila pani riaditeľka Domu matice s obrazom v rukách, ktorý zaujal všetkých prítomných, ktorý vyšila pani učiteľka **Mgr. Zuzana Hanuštiaková**. Predsedníčka na záver poďakovala všetkým, ktorí sa zúčastnili schôdzi, pomáhali na jej príprave a obecnému úradu, Domu matice, ZŠ, MŠ a všetkým tým, ktorí v roku 2021 akoukoľvek činnosťou prispeli, že sme mohli plniť myšlienku poslanca Matice. Za podporu finančnú, náboženskú, kultúrnu a hlavne všetkým členom, ktorí zotrvali a zúčastňovali sa na našich aktivitách. Vďaka aj našim dvom členkám **pani Sústrikovej a Bodnárovej**, ktoré sa každoročne starajú o kvetinovú výzdobu v okolí pamätníka na Kurtákovej. Teda všetkým.

Správičky z našej knižničky - pripravila D. Č.

s vetrom opretek

Ako sa rozlúčiť s predškolákmi? A čo tak zabaliť niekoľko kníh z našej knižnice, vybrať pekné rozprávky, zahrat si spoločne rozprávkové divadielko, prečítať si indiánsku rozprávku a rozbaľiť batoh plný novučičkých kníh, a to všetko v obecnom parku. Červená čiapočka, Ako šlo vajce na vandrovku, rozprávka z indiánskeho prostredia – sa striedali opretek s vetrom, ktorý nám neustále strapatil vlasy a odnášal podložky. Rozlúčili sme sa p. učiteľkou Editkou, ktorá je vynikajúcou

kamarátkou kníh a našej knižnice. Nezaбудli sme deťom pribaliť záložky, ktoré im isto budú potrebné a vždy pripomenú, že aj v našej dedine nájdú knižnicu a v nej kopec rôznych kníh, aj tetu knihovničku, ktorá rada poradí a pomôže. **ĎAKUJEM pani učiteľke Rozálke, ktorá priviedla deti na stretnutie - tete Marienke, ktorá nikdy neodmietne spoluprácu s deťmi a knihou - spolupracovníčke Lucke, ktorá pripravila všetky členky a záložky - mamičke Danke, ktorá fotila a pomáhala pri všetkých aktivitách.**

Priaznivci písaného slova i v dni letných horúčav radi siahnu po knihe, ktorá ich zavedie ďalej od každodenných povinností, či života vôbec. I keď zakúpených kníh v mesiaci máj (2022) bolo pomej, aj to len preto, že sme dokupovali a ukončovali projekt pod názvom „Nové knihy v Gemerskej Polome“ (rok 2021), a to z finančných prostriedkov Fondu na podporu umenia (pridelená dotácia 1000,00 EUR a z prostriedkov obce v hodnote 253,71 EUR). Celkom sme nakúpili 115 zväzkov kníh. Nákup literatúry sme realizovali aj na základe ponuky na knižnom trhu, v zmysle pridelenej dotácie a pre všetky vekové kategórie. Novinky: *Kamaráti z lesa; Dobrý deň, opica Škorica* - pre deti. *Berlínske hviezdy; Levanduľová záhrada; Zrodila sa láska; Billy Summers; Ohrnuté srdce; Neznámych nemiluj; Tri týždne do svadby, 1. diel série Worthingtonovci* – pre dospelých.

Z verejných zdrojov podporil

u. fond na podporu umenia

Ponúkame úryvky zaslaných správ čitateľov knižnice, ktorí sa chceli podeliť so svojimi dojmami a ktoré v plnom znení nájdete v sekcii knižnica, už sme prečítali na: www.gemerskapoloma.sk

► Prečítala som si nové knihy z našej knižnice. Boli to nórske detektívky od jedného z mojich obľúbených autorov a rozhodla som sa podeliť s ostatnými čitateľmi o svoje dojmy. Knihy sú tak vynikajúce, že ponechať si svoje poznatky len pre seba nemôžem.

stála čitateľka Anna

► Po veľmi dlhej dobe sme s deťmi navštívili našu obecnú knižnicu. Musím sa priznať, že i napriek množstvu kníh, ktoré máme doma sa neuveriteľne tešíme do knižnice k pani Danke. Vo dverách nás víta milým a láskavým slovom a zároveň nám ukazuje krásne nové knihy, ktoré lákajú nielen svojím obalom, ilustráciami, ale aj názvami. Už len si nájsť čas a zazvonit našej knihovničke na dvere knižnice a dobrodružstvo s knihou sa môže začať.

mama čitateľka

► **Čítanie v tráve** Slnčné počasie, štebot vtákov a vôňa čerstvej trávy. Viete si predstaviť lepšie miesto na ponorenie sa do čítania kníh? Vzali sme deku, knihy a vybehli do záhrady. Farebnosť a rozmanitosť kníh, z ktorých sa možno i mnohému priučiť deti veľmi zaujali. Najviac nás, rodičov potešilo, že deti nepotrebovali, no ani veľmi nechceli, mnoho našej pomoci. I texty si dokázali prečítať samé, jednoducho to zvládli. A tak sme ich len, akože jedným okom pozorovali, prípadne usmernili. Ďakujeme

malí čitatelia zo Súľovskej ulice

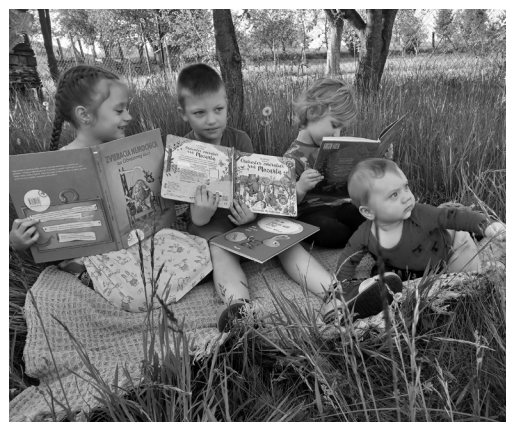

JA A KNIHA • Chceme sa veľmi pekne poďakovať knižnici za darček, ktorý sme dostali za účasť v súťaži JA A KNIHA. **Tešíme sa na ďalšie súťaže**, do ktorých sa zapojíme.

Matko a mamka

► **Srdečne ďakujeme za túto súťaž.** Pri hlasnom čítaní riadkov v Polomských novinách o vyhlásenej súťaži sa zrazu ozvalo: „Mami, aj ja nakreslím obrázok!“ Všetci sme sa otočili a videli sme rozžiarené oči... nik nedokázal malému dievčatku vysvetliť, že možno ani nič nevyhrá. Hneď vybrala farbičky a kreslila. Obrázok sme zanesli a čakali sme. V jednom čísle novín sme sa dozvedeli, že máme cenu. Radosť to bola preveliká, no covidové obdobie oddialilo aj odovzdávanie cien. Raz po besede v knižnici prišla domov s knihou v ruke celá natešená. Všetci sme sa tešili. Z novín som sa dozvedela, že všetky účastné deti boli ocenené, a že naša pani starostka obce sa rozhodla dať maličkosť každému účastnému dieťaťu, a tak pamätala na všetky deti. Milé rozhodnutie. Ďakujeme za túto súťaž, ktorá dúfam bude mať aj pokračovanie.

čitateľka a mama

pripomienka • Povinnosť má každý až primnoho, ale netreba zabúdať ani na vrátenie vypožičaných kníh z knižnice, pretože niekto iný práve tú Vašu zháňa a potrebuje. Preto v mesiacoch október a november bude knižnica upomienkovať nevratné knihy spoplatnením. Ďakujeme za pochopenie.

NAŠA ŠKOLA - DOBRÁ ŠKOLA

www.zsgempoloma.edupage.org

Pripravili: PhDr. Vladimír Vnenčák, Mgr. Jana Krivušová, Mgr. Anna Gunárová, Mgr. Janka Nemčková, Mgr. Miriam Mervartová, Mgr. Renáta Očkaíková

TEŠÍME SA NA PRÁZDNINY

Záver školského roka 2021/2022 v podobe mesiacov marec – apríl – máj – jún na nás v mnohých prípadoch pôsobil ako záverečný ŠPRINT, v ktorom už bežíte do posledného kola, vidíte pred sebou cieľovú čiaru a z posledných síl, aj za cenu zranení a obrovského vyčerpania, sa snažíte do cieľa dobehnúť. Nie preto, že musíte, ale preto, že chcete. Vlastnými silami. Po uvoľnení protipandemických opatrení – po odštartovaní množstva podujatí, súťaží, akcií, ktoré sa navzájom v posledných mesiacoch často prelínali, sme sa v škole dostali do obrovského virvaru, až som sa niekedy bál, či to vôbec zvládneme. A zvládli sme? Myslím, že áno. Posúďte sami.

Už dávno sme nemali školský rok, v ktorom sme získali úspechy a oceňenia vo všetkých oblastiach, ktorým sa v škole venujeme. Naši výtvarní umelci, maliari, kresliari – boli úspešní? Boli. Naši recitátori prózy, poézie, rozprávok, povestí, básní – nestrali sa v súťažiach? Nestrali. Naši speváci, muzikanti, folkloristi – ukázali sa v plnej paráde? Ukázali. Skloňovalo sa vo vedomostných súťažiach spojenie „Základná škola Gemerská Poloma“? No napr. v matematike, v dejepise, v geografii, v slovenskom jazyku a literatúre, v biológii, v informatike, v súťažiach so všeobecnými znalosťami – vďaka viacerým žiakom a niekoľkokrát. Alebo napríklad, športovci z našej školy prerazili v silnej konkurencii? Áno, v rôznych športoch, niekoľkokrát. Máme byť na čo a na koho pyšní? Máme. Naša škola je dobrou školou. Naši žiaci sa určite nestrali na podujatiach v okrese či v kraji.

Ale mali sme aj iné skúsenosti – návštevy zamestnancov sociálnej kurately Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, dokonca aj príslušníkov polície, najčastejšie z dôvodu vymaškania veľkého počtu hodín a zanedbávania školských povinností, nevhodného správania, dokonca aj krádeží. Mali sme pohovory, na ktorých sme riešili viac či menej závažné porušenia školského poriadku, pohovory so žiakmi, s rodičmi, pohovory za prítomnosti špeciálnej pedagogičky, sociálnej pedagogičky, vedenia školy, triednych učiteľov i zástupcov obce. Správa sa takto väčšina žiakov našej školy? Určite nie. A je veľká škoda tých, ktorí namiesto napredovania, zdokonaľovania sa, empatie a úcty voči druhým, vytvárajú nepríjemné situácie, ktoré musíme riešiť. A riešime? Áno. V našej škole takéto správanie netolerujeme.

Ako zhodnotíme školský rok 2021/2022? Mohla byť naša škola lepšou školou? Mohla. A mohla byť aj horšou. To, čo už je za nami, sa na konci školského roka mávnutím čarovného prútika nedá zmeniť. Určite sa však vieme k mnohému, čo sme v tomto školskom roku zažili, postaviť s cieľom, aby bol školský rok 2021/2022 určite oveľa horší ako ten nasledujúci. My si to z celého srdca prajeme vo všetkých ohľadoch. ☺

Deň Zeme

22. apríl patrí Dňu Zeme. Bolo to v roku 1970, keď vedci ovplyvnení fotografickými a telegrafickými snímkami z kozmu, dokumentujúcimi krehkosť a zraniteľnosť Zeme, demonštračne vyzvali k spoločnému celosvetovému úsiliu za ochranu Zeme so všetkým, čo ju robí jedinečnou. Cieľom dňa je pripomenúť si našu závislosť na zdrojoch, ktoré nám naša Zem poskytuje a potrebu ich chrániť a venovať im náležitú pozornosť. Naša planéta je náš jediný domov, ktorý máme a je potrebné, aby sme sa do jej obnovy a ochrany zapojili všetci. Po celom svete sa pri príležitosti Svetového dňa Zeme organizujú rôzne ekologické aktivity, ktorých cieľom je posilniť verejný záujem o problematiku životného prostredia a jeho ochranu. Prostredníctvom motta „**Investujeme do našej planéty**“ upriamoval tohtoročný Deň Zeme pozornosť na potrebu zmeny opatrení v oblasti klímy a apeloval na zodpovednosť nás všetkých. V rámci DŇA ZEME bolo v našej škole poriadne rušno. Žiaci 1. a 2. stupňa pod vedením pedagógov upratovali a skrášľovali okolie našej školy. Vybierali odpadky, vysadili stromy, kry a okrasné rastliny, porýľovali poličko na sadenie zeleniny, vyčistili doskočisko a skrášlili areál školy – maľovaním, trhaním buriny a vytvorením nových okrasných skaliek. **Nezabúdajme, že každý deň môže byť Dňom Zeme, a veďme k úcte a láske k našej planéte aj svojich najbližších!** Všetkým, ktorí sa zapojili, patrí veľké poďakovanie.

Deň narcisov - 28. apríl 2022

Poznáte ho. Malý, neprehliadnuteľný... Kvietok s veľkou silou, kvietok ľudskosti – tak ho zvykneme volať. Narcis pripnutý na kabátoch ľudí v uliciach mesta. K tomu úprimný úsmev a radosť z vykonania dobrého skutku. Takýto je DEŇ NARCISOV. Narcis je symbolom nádeje a boja proti rakovine. Liga proti rakovine Slovenskej republiky vznikla v januári 1990 a v tom istom roku bola prijatá za člena Európskej asociácie národných líg proti rakovine a za člena Medzinárodnej únie proti rakovine. Svojím členstvom sa zapojila do programu Európskej únie „Európa proti rakovine“. Na celom území Slovenska sa 28. apríla 2022 opäť rozžiarili obce a mestá farbou slnka – žltými narcismi, ktoré symbolizujú konanie najväčšej verejnej zbierky na Slovensku. **Ďakujeme žiakom, zamestnancom školy a občanom našej obce, ktorí finančne podporili zbierku organizovanú v spolupráci s Ligou proti rakovine Slovenskej republiky. Spolu sa nám podarilo vyzbierať 206,16 €.**

Zábavné čísla Jura Hronca v Gočove

V rodisku Jura Hronca - „matematika z Gemera“, v obci Gočovo, sa v pondelok 16. mája 2022 konala MATEMATICKÁ SÚŤAŽ pri príležitosti 141. výročia narodenia matematika svetového formátu. Gočovský kultúrny dom sa stal dejiskom súťaže, ktorú pripravila Matika slovenská. Súťaže sa zúčastnili aj naši žiaci: **Natália Zatrochová (7.A), Matej Garčár (6.A) a Tomáš Galajda (6.A)**. So žiakmi z iných škôl si mohli zmerať sily v logickom myslení a zabaviť sa v odbore, ktorý mnohí považujú za strašiaka. Kým porota hodnotila, súťažiaci navštívili Evanjelický kostol. Odtiaľ sa presunuli do rodného domu Jura Hronca a položením venčeka k pamätnej tabuli si spoločne pripomenuli výročie jeho narodenia. Následne profesor Ondrej Hronec pútavo rozprával príbehy zo života Jura Hronca, ktoré našich žiakov veľmi zaujali. A tu sa len potvrdilo staré známe: Nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa!

Škola v prírode 2022

V týždni od 16. do 20. mája 2022 sa žiaci tretieho a štvrtého ročníka zúčastnili školy v prírode v **prekrásnom prostredí Nízkych Tatier v obci Demänová**. Okrem vyučovania v prírodných podmienkach zrealizovali kultúrno-poznávaciu činnosť: navštívili **Demänovskú ľadovú jaskyňu**, mesto Liptovský Mikuláš, kde navštívili **galériu Ilúzie a múzeum Janka Kráľa**, v ktorom navštívili expozíciu venovanú najznámejšiemu slovenskému zbojníkovi Jurajovi Jánošíkovi. Využili možnosti penziónu Alžbeta a v krytom bazéne zdokonaľovali svoje plavecké zručnosti. Na ceste domov sa zastavili v skanzene v Pribyline, kde spoznávali typickú liptovskú architektúru z trinástich dedín, ktoré boli zatopené vodným dielom Liptovská Mara. Účastníci školy v prírode **PREZENTOVALI NAŠU ŠKOLU AKO ŠKOLU, KTORÚ NAVŠTEVUJÚ VZDELANÉ, ŠIKOVNÉ A VEĽMI SLUŠNÉ DETI**. Veríme, že touto značkou sa budeme môcť chváliť čo najdlhšie!

Florbal mladších žiakov

Dňa 25. mája sa v Rožňave za účasti 4 družstiev uskutočnili **GEMERSKÉ ŠPORTOVÉ HRY VO FLORBALE MLADŠÍCH ŽIAKOV A ŽIAČOK ZMIEŠANÝCH DRUŽSTIEV**, kde sa naši športovci: **Matej Garčár 6.A, Adam Kubaský 6.A, Miroslav Szírotnyák 5.A, Šimon Koltáš 6.A, Šimon Vnenčák 6.A, Leon Kotlár 4.A, Sara Antalová 6.A, Viktória Hricková 6.A a Karolína Balánová 6.A**, umiestnili na **krásnom 2. mieste**! Gratulujeme našim žiakom, ktorí ukázali pozitívneho športového ducha a hrali fair play! Len tak ďalej!

Školská tenisová liga

V dňoch 7. apríla, 27. apríla, 24. mája a 21. júna 2022 sa v Rožňave naši žiaci **Juraj Koltáš, 9.A, Samuel Blaško, 8.A, Maroš Leštach, 7.A, Tomáš Galajda, 6.A, Šimon Koltáš, 6.A, Marika Denešová, 9.A a Liana Gunárová, 9.A** zúčastňovali **ŠKOLSKEJ STOLNOTENISOVEJ LIGY**, ktorá pozostávala spolu zo 4 kôl. Naši športovci **zvládli 4-krát v 4 kolách** – úspešne a vzorne reprezentovali našu školu a obec. Ďakujeme všetkým zúčastneným žiakom a špeciálne najlepším hráčom ligy – **Samuelovi Blaškovi, 8.A**, ktorý sa umiestnil na **1. mieste** a **Marošovi Leštachovi, 7.A**, ktorý sa umiestnil na **2. mieste medzi jednotlivcami**.

Atletické súťaže

Dňa 16. mája sa naši žiaci **Nela Olexová 6.A, Viktória Hricková, 6.A, Sara Antalová, 6.A, Lucia Galajdová, 7.A, Sophia Hricková, 7.A, Patrik Kučerák, 5.A, Miroslav Szírotnyák, 5.A, León Kotlár, 4.B, Alex Kristóf, 4.B a Maroš Leštach, 7.A** zúčastnili **OKRESNÉHO KOLA ATLETICKÉHO 4-BOJA ŽIAKOV A ŽIAČOK ZŠ v Rožňave**, na ktorom **Patrik Kučerák, 5.A** vybojoval krásne prvenstvo v **kategorii žiakov**! Srdečne gratulujeme!

Dňa 23. mája sa zase konali **GEMERSKÉ ŠPORTOVÉ HRY V ATLETIKE**. Reprezentovali nás **Juraj Koltáš, 9.A, Samuel Šimun, 9.A, Maroš Leštach, 7.A, Patrik Kučerák, 5.A, Lukáš Hatvaník, 7.A, Sophia Hricková, 7.A, Viktória Balážová, 7.A a Alexandra Žigová, 7.A**. Naši športovci urputne bojovali s ostatnými účastníkmi pretekov,

avšak medailové pozície sa nám nepodarilo získať.

Dňa 10. júna sa naši žiaci a žiačky zúčastnili **OLYMPIJSKÉHO DŇA V NIŽNEJ SLANEJ**, na ktorom nás **Michal Kubaský, 8.A, Maroš Leštach, 7.A a Adam Kubaský, 6.A** vzorne reprezentovali; **Dominika Szírotnyáková, 4.A, Liana Liptáková, 4.A a Laura Gunárová, 4.B** vybojovali krásne **2. miesto v súťaži družstiev dievčat 1. stupňa**; **Viktória Hricková 6.A, Sophia Hricková 7.A a Lucia Galajdová 7.A** obsadili **2. miesto v štafetovom behu 3 x 400 m a získali 3. miesto v súťaži družstiev dievčat 2. stupňa**. Okrem týchto úspechov **Liana Liptáková, 4.A** dosiahla aj medailové umiestnenie v **troch zo štyroch disciplín**, v **skoku do diaľky 1. miesto**, v **hode oštepom 2. miesto**, v **behu na 50 metrov 3. miesto**; **Sophia Hricková, 7.A** vyhrala **1. miesto v hode kriketovou loptičkou** a **Viktória Hricková, 6.A** **3. miesto v behu na 60 m**. Všetkým zúčastneným športovcom blahozeláme a ďakujeme im za úspešnú reprezentáciu našej školy!

Za krásami Slovenského krasu

Dňa 7. júna sa uskutočnil **XVIII. ROČNÍK OKRESNEJ PRÍRODOVEDNEJ SÚŤAŽE DRUŽSTIEV „ZA KRÁSAMÍ SLOVENSKEHO KRASU“**. Hlavnou témou súťaže bola príroda Národného parku Slovenský kras a jej jednotlivé zložky. Súťaž prebiehala v lokalite **Zádiel-ska tiesňava** a pozostávala z dvoch častí. Prvá časť bola teoretická a zahŕňala otázky z okruhu tém: flóra, fauna, NATURA 2000, neživá príroda, národný park. Druhá časť bola poznávacia a žiaci tu určovali rastliny, zvieratá, stopy zvierat, stromy, horniny a nerasty. Našu školu reprezentovali žiaci **Juraj Koltáš (9.A), Maroš Leštach (7.A), Matej Garčár (6.A) a Šimon Koltáš (6.A)**. V súťaži sa im darilo, zvládli teoretickú aj praktickú časť a **umiestnili sa na výbornom 3. mieste**. Za úspešnú reprezentáciu našej školy súťažiacim ďakujeme.

Výlet do Levoče za odmenu

Existujú miesta, ktoré sa opláti „raz za život“ navštíviť. Nie preto, že tam pridete a potom si poviete: „Už nikdy viac!“, ale preto, že svet, v ktorom žijeme, je obrovský a krásny. Platí to aj o Slovensku. Ak by ste si mali vybrať 10 najkrajších miest na Slovensku, ktoré sa určite opláti aspoň „raz za život“ navštíviť, ktoré by to boli? Tie s obrovskými obchodnými centrami, kinom, modernými atrakciami, alebo tie, v ktorých sa ukrývajú stopy dávnej minulosti a stavebné pamiatky nesmierne vzácnej hodnoty? Možnože to nie je úplne presná pravda, ale väčšina ľudí by si radšej vybrala nejaké moderné nákupné centrum. Ako to robíme my?! Keďže skoro všetkých našich žiakov, a to takmer vždy, na výletoch postihne zvláštna „nevoľnosť“ známa pod názvom nákupná horúčka, zastavíme sa cestou z výletu povedzme aj v nákupnom centre, ale.... cestou z výletu z miesta, ktoré sa určite opláti navštíviť „aspoň raz za život“. Tentokrát – na záver školského roka, to bol výlet do historického centra mesta **Levoča – výlet za odmenu pre najaktívnejších žiakov našej školy**. Krása gotiky, renesancie, baroka vôbec nie je nuda, ale práve naopak, vďaka sprievodcom Spišského múzea v Levoči mali naši žiaci možnosť spoznať osobitý čaro **historickej radnice, kláštora mníchov, ktorí si hovorili „minoriti“** či

drevorezbárske diela zo stredovekej dielne slávneho majstra Pavla z Levoče. Za koncoročný krásny výlet za odmenu všetkým veľmi pekne ďakujeme. Naším predsavzatím je v týchto aktivitách pokračovať aj v nasledujúcom školskom roku, v ktorom plánujeme ísť na viac takýchto výletov. ☺

Motýliky neustále pracujú na záchrane našej planéty. Aj vďaka projektu **Zatoč s odpadom**, do ktorého sa v septembri zapojili. Každý mesiac plnia úlohy a jednou z nich bola téma **„Pripime si s planétou“**. Z plastovej fľaše si vyrobili bábk – postavu PETky Betky, ktorá im porozprávala svoj životný príbeh PETky Betky. Príbeh, ktorý prirovnal život PET fľaše k životným etapám ľudského života. Narodenie – ťažba ropy, výroba fľaše v továrni, detstvo – dlhé cestovanie loďou a nákladnými autami do plničky fliaš, dospelosť – dlhá cesta kamiónmi do obchodu, výber zákazníkom, staroba – použitie fľaše a vyhodenie na smetisko. Do príbehu sa zapájali deti, odpovedali na rôzne otázky o životnom cykle Betky, deti tiež hrali dopravné prostriedky. Na záver si vypracovali pracovný list **Život plastovej fľaše** a spoločne si ho vyhodnotili. V aprílovej výzve s názvom **„Papierové trampoty“** sa deti zamerali na papier, ktorý je po plastoch druhá najčastejšie používaná surovina v bežnom živote ľudí. V rannom kruhu si ukázali obrá-

zok lesa a hárok papiera. Viedli rozhovor, aké je spojenie medzi lesom a papierom. Zistovali, kto čo vie o papieri, odkiaľ pochádza, kde všade sa s ním stretávame a aké podoby môže mať. Zamerali sa aj na to, aký majú význam stromy pre prírodu a pre človeka. Čo všetko nielen nám, ale aj ostatným živým tvorom, stromy poskytujú? Diskutovali pomocou obrázkov na interaktívnej tabuli znázorňujúcimi rôzne funkcie stromov a lesov (napr. hniezdenie, úkryt, potrava, výrobky z dreva a papiera, kúrenie drevom a ďalšie). Zahrali sa adaptáciu známej hry **Letí, letí v prevedení Horí, horí, všetko horí**, čo je z dreva všetko horí. Vďaka aktivitám sa deti naučili predchádzať vzniku odpadu z papiera.

Vo štvrtok 17. marca 2022 deti zo všetkých tried navštívili miestnu knižnicu v nových priestoroch pri príležitosti **„Mesiaca knihy“**. Privítala nás teta Danko. Mnohí boli v knižnici po prvýkrát, preto si porozprávali, ako to funguje a ako sa máme v knižnici správať. Zoznámila nás s novými priestormi knižnice. Teta Danko

nám na úvod vysvetlila postup pri požičiavaní kníh a ako máme správne zaobchádzať s knihami. Porozprávala nám, aké rôzne knihy sa v knižnici nachádzajú, ako sú označené, ale aj ako si ich môžeme na istý čas vypožičať. Prečítala deťom krátke ukážky z rôznych detských kníh, počas ktorých sa oboznámili z čoho sa vyrábajú knihy, kto je to autor a ilustrátor. Vyrobili si krásne farebné záložky, ktoré nesmú chýbať pri práci s knihou, aby nezabudli, kde prestali čítať. Teta Danko nám predstavila aj novinku: „interaktívnu knižku“, ktorá nás najviac zaujala a veľmi sa nám páčila. Pomocou hubky na riad a vody deti odhaľovali farby na obrázkoch. Mali sme možnosť vidieť a aj sa vlastnými rúčkami dotknúť najstaršej knihy v knižnici, ktorá mala až 100 rokov. Počas návštevy v knižnici, sa deti z triedy Motýlikov zúčastnili významnej udalosti a to **odovzdania ceny Danke Ďuričkovej za 2. miesto vo výtvarnej súťaži**. Na záver dostali pečiatky a ako odmenu za milú návštevu aj sladkú maškrtu, čomu sa veľmi potešili. Keď odchádzali, tak si vypožičali knihy aj do našej škôlky a ešte v ten deň nám z nich pani učiteľka prečítala rozprávku.

Májová výzva **Zatoč s odpadom** sa niesla duchom sviatku, ktorý patrí našim mamám. Aktivity boli zamerané na naše mamy. Deti mali za úlohu nakresliť obrázok na tému **„Takto vonia moja mamina“**. Porozprávali sa o kresbách. Vypracovali si pracovný list s názvom **„Čo používa moja maminka?“**. Úlohou

detí bolo zakrúžkovať kozmetické výrobky, ktoré používa ich maminka. Hľadali odpoveď na otázku, či im vôňa maminky pripomína vôňu nejakej kozmetiky. Deti odpovedali aj na nasledujúce otázky: „Ktoré z výrobkov ich maminka používa každý deň, ktoré musí používať a ktoré by podľa nich nemusela?“ Pri ďalšej aktivite mali deti zaviazané oči a postupne ovoniávali rôzne aromatické prírodné látky (škoricu, konárik z ihličnatého stromu, citrón, mäta, pomaranč) a kozmetické prípravky (mydlo, šampón, krém, telové mlieko, pena na holenie). Spýtali sme sa ich: Čo im vonia pekne? Čo im naopak nevoní? Prečo kozmetika voní? Sú v kozmetike aj veci z prírody? Deti ochutnali aj pravú citrónovú šťavu a citrónovú arómu (ďalšie možnosti boli pomarančová, prípadne vanilková). Deti mali povedať, aký je rozdiel medzi šťavou z ovocia a arómou. Deti boli vedené k zisteniu, že aj v kozmetike sa nachádzajú prírodné látky, ale veľká časť je vyrobená umelo, chemicky. **Ako sa aj v rozprávke vraví zazvonil zvonec a rozprávky je koniec. Presne tak sa aj náš projekt Zatoč s odpadom blíži ku koncu. Deti sa naučili mnoho vecí, pozabávali, zasmiali. Projekt nám bude veľmi chýbať.**

Niečo sa končí, ale niečo sa začína. Ako aj po iné roky, tak aj tento sa naše motýliky zapájajú do celoslovenského projektu **Malá logická olympiáda**. Potrápili si svoje bystré hlávky riešením 8 logických úloh. Za úspešné vyriešenie ich čakal diplom a sladká odmena.

Motýliky sa neustále zapájajú do rôznych súťaží, projektov a reprezentujú našu materskú školu. Naši malí výtvarníci maľovali obrázky do celoslovenskej výtvarnej súťaže: „**Dúhový kolotoč**“ na tému: „Deti deťom maľujú rozprávku“. Vyhodnotenie sa dozvieme už čoskoro.

V spolupráci s 1. stupňom Základnej školy v Gemerskej Polome deti **vynášali Morenu**, ktorá symbolizuje koniec zimy a začiatok jari. Deti zarecitovali rôzne básne, zatancovali a zaspievali piesne. Morenu pani učiteľka zo základnej školy zapálila a za spevu ju hodili do potoka.

Fúru randy a zábavy zažili deti v divadelnom predstavení „**Jarný Rudo**“. Deti boli počas celého predstavenia zapájané

hercom do deja rozprávky, tancovali, spievali, prezliekali sa za tanečníkov, hrali na hudobných nástrojoch,....

Od januára deti absolvovali tri stretnutia s lektormi z projektu **Legovzdelávanie** s témami Ľudské telo, Domovina moja, Cestujeme svetom. Do každej z tried lektorky priniesli špeciálne sety Lego kociek a strávili s deťmi vzdelávaciu aktivitu v dĺžke 1 hodiny.

Pri príležitosti **Dňa matiek** si všetky deti pripravili pre mamičky krásny program k ich sviatku. Rozvážne a hrdo sa pred nich postavili a s istotou v hlase mamičky privítali, rozpovedali svoje básničky, scénky, piesne a tance. Mamky so slzami šťastia v očiach odchádzali z vystúpenia s dar-

čekmi od svojich detí.

V rámci **Týždňa detskej radosti** deti v jeden krásny slnečný deň boli navštíviť Banícke múzeum v Rožňave, deti mali veľkú radosť lebo cestovali do Rožňavy autobusom. V múzeu nás privítali milé tety a ujo. Ujo nám ukázal ako to v bani niekedy fungovalo, sfárali sme s ním do bane a previezli sme sa banským vláčikom. Tety mali pre nás v exteriéry pripravené rôzne aktivity – ryžovanie zlata, ťažbu nerastných surovín, s banskými kladivami a okuliarmi na očkách si vyskúšali rozbíjanie skál. Každé dieťa si nájdené zlato prilepilo na diplom. Následne sme sa presunuli s tetami do interiéru Baníckeho múzea, kde nám teta Brigítka ukázala rôzne skaly (našli sme medzi nimi aj mastenec z Gemerskej Polomy) a ukázala nám aj srnky, jelene, vtáčiky, medveďa, vlka, sovy, diviaky,.... Deťom sa v múzeu veľmi páčilo a určite sa tam ešte vrátíme. Počas tohto týždňa si deti precvičili svoje hlávky aj vo vedomostnej súťaži **Múdre hlávky**, kde sa na 1. mieste umiestnili Motýliky a na 2. mieste s rovnakým počtom bodov sa umiestnili Včielky a Lienky, na **Deň detí** sa prezliekli za šašov a zažili kopec randy a zábavy. Šašovia v súťažiach dávali pozor,

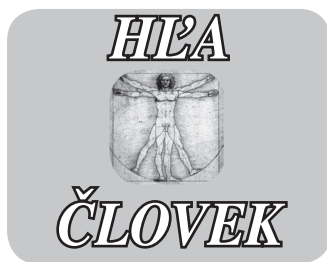
aby nezobudili zlého škriatka, prenášali vajíčko na lyžici, súťažili v stoličkovom tanci, kde sa na 1. mieste umiestnil **Filip Chochol**, 2. miesto **Bibiana Nemčková** a na 3. mieste sa umiestnila **Valentína Kozelová**. Na **Bosonohej olympiáde** deti plnili zadané úlohy, ktoré ich viedli k spolupráci v skupine a vzájomnej podpore a na záver týždňa kreslili kriedami v parku krásne obrázky.

Ako žijú včielky, čo všetko robia a aký z nich máme úžitok? To všetko deťom porozprával na prednáške o včelách **ujo Pavol Galajda**. Krásne zážitkové vzdelávanie deti zažili aj v **kupole Sférického kina** a samozrejme aj na **koncoročnom výlete v Betliari**.

Školský rok sa ukončil rozlúčkou s materskou školou, ktorú si predškoláci pripravili spoločne s pani učiteľkami **Edítou Gallíkovou** a **Rózkou Farkašovou** v sále obecného úradu. Za tichej sviatočnej hudby a krátkym programom sa začalo odovzdávanie pamätných listín, drobných darčiek do školy a podpisu kroniky. Objavila sa sem tam aj slzička na líčkach detí, učiteľov, ale aj rodičov. Na záver Vám prajeme **veselé prázdniny a veľa úspechov** budúcim prváčikom.

kolektív MŠ

ZDRAVIE NA PRVOM MIESTE

Dnes je veľmi ťažké zorientovať sa v množstve ochranných prípravkov a vybrať vhodný opaľovací krém. Dôležité je rozpoznať schopnosť daného prípravku zachytiť škodlivé UV žiarenie. Toto žiarenie môžeme jednoducho rozdeliť na UVA a UVB. Obe sú zložkami ultrafialového žiarenia (teda slnečného). UVA žiarenie preniká hlbšie do pokožky a spôsobuje trvalé poškodenie pokožky. UVB žiarenie spôsobuje najmä povrchové spálenie.

Ochrana proti UVB žiareniu je uvedená pod pojmom **SPF** (sun protection filter),

SPF 6 – 1 → nízka ochrana
SPF 15 – 25 → stredná ochrana
SPF 30 – 50 → vysoká ochrana
50+ → veľmi vysoká ochrana.

Ochrana voči UVA žiareniu je uvedená pod pojmom **PPD** (persistent pigment darkening), zákon ale neukladá povinnosť túto informáciu uvádzať na výrobkoch, a tak ju často ani na obaloch nenájdeme.

ROZDELENIE OCHRANNÝCH PRÍPRAVKOV PODĽA DRUHU FILTRA

Rozdelenie ochranných prípravkov podľa druhu filtra. Tento môže byť fyzikálny alebo chemický. Ideálny prípravok by mal obsahovať kombináciu oboch filtrov.

Fyzikálne prípravky: obsahujú látky, ktoré odrážajú UV lúče z povrchu pokožky,
→ pôsobia okamžite a dlhšie,
→ vhodné pre citlivú pokožku,
→ ťažšie sa rozotierajú,
→ môžu zanechať biely film.

Chemické prípravky: obsahujú zložky, ktoré pohlcujú UV žiarenie a menia UV lúče na teplo,
→ účinkujú asi po 20 minútach,
→ zvýšené riziko podráždenia pokožky,
→ ťažšie sa rozotierajú,
→ potrebná častejšia aplikácia.

AKO SI SPRÁVNE VYBRAŤ OPAĽOVACÍ KRÉM?

Správna voľba závisí od viacerých faktorov. Každý chce vytážiť z lúčov slnka len to najlepšie a pritom neuškodit' svojmu zdraviu.

Ako prvé je potrebné určiť si fototyp pokožky:

FOTOTYP 1

→ veľmi svetlá pleť, pehy,
→ blond, ryšavé vlasy, modré, zelené oči,
→ koža veľmi citlivá na slnko, opáli sa do červena, čas spálenia 3 – 10 minút,
→ opaľovanie je škodlivé, miesto opaľovania sa odporúča používať samoopaľovacie prípravky,

FOTOTYP 2

→ svetlá pleť, blond, tmavo blond vlasy,
→ modré oči, koža citlivá na slnko,
→ opáli sa pomaly, najskôr sa spáli, čas spálenia 10 – 20 minút,

FOTOTYP 3

→ tmavšia pleť, tmavé blond, hnedé vlasy,
→ hnedá zmiešaná farba očí,
→ koža mierne citlivá na slnko, opáli sa rýchlo, čas spálenia 20 – 30 minút,

FOTOTYP 4

→ hnedá pleť,
→ hnedé, čierne vlasy, tmavé oči,
→ koža menej citlivá na slnko, opáli sa rýchlo, opálenie vydrží, čas spálenia 40 minút.

DETSKÚ POKOŽKU zaradujeme do skupiny **FOTOTYP 1**, preto u detí volíme vždy ochranný faktor **50 alebo 50+**.

Rozhoduje tiež v akej lokalite sa pohybujeme - v prímorských oblastiach alebo na horách je intenzita žiarenia vyššia. Čím bližšie k rovníku alebo vyššie v horách, tým vyšší ochranný faktor potrebujeme.

Pri športových aktivitách sa viac potíme, pričom krém nemusí byť taký efektívny. Preto je potrebné opakovane sa natierať, aby sa ochranný film na pokožke tela v dôsledku potenia nenarušil. Ak plánujete plávať, tak je vhodné použiť vodeodolné produkty ale tiež platí opakované natieranie sa.

Okrem základných údajov, ktoré sú uvedené na etikete, si všímajte aj zloženie daného výrobku. **Kvalitný krém by mal obsahovať zložky**, ktoré **zabraňujú podráždeniu**, svrbenie a suchosti pokožky (bambukové maslo, vitamíny, rastlinné extrakty a iné vyživujúce a hydratačné zložky). Naopak medzi nežiadane zložky patria parabény, parafín, oxybenzone, syntetické vône a iné dráždivé zložky.

AKO SPRÁVNE POUŽÍVAŤ KRÉM NA OPAĽOVANIE?

Ak sa podcení správne použitie môže sa faktor ochrany znížiť až o dve tretiny. To znamená, že faktor s ochrannou 50 pri nesprávnom použití môže pôsobiť len ako faktor s ochrannou 20. Ideálne je **naniest' prípravok dôkladne aspoň 20 minút pred vystavením sa slnku**. Zvýšenú pozornosť je potrebné venovať citlivejším partiám ako nos, líca, pery a ramená.

Dôležitá je tiež **ochrana hlavy a šije**, dlhší pobyt na priamom slnku môže viesť k úpalu. Netreba zabúdať, že krásne opálená pokožka vyzerá pekne, ale predsa zdravie je na prvom mieste. Príjemné opaľovanie s rozumom.

pripravila: **Mgr. Dana Červenáková**

ZDRAVIE spoza HUMNA 4. časť

Bylinková sezóna je v plnom prúde a počasie zberu zatiaľ mimoriadne praje. Ak ste si z predchádzajúceho príspevku zostavili svoj osobný plán zberu, urobili ste dobre, pretože bylinky môžu veľmi významne napomáhať ozdravovacím procesom nášho organizmu. V čase vydania tohto článku už bude na zber niektorých rastlín neskoro, plúčnik lekársky, zádušník, list jahody, čiernej ríbeže a orecha, kvet trnky, agátu, bazy a lipy už nestihnute, ale ešte stále je dostatok tipov na doplnenie zásob:

ALCHEMILKA ŽLTÓZELENÁ Bylinka je vhodná najmä na všetky ženské choroby a ťažkosti. Posilňuje maternicu, osoží pri menštruačných poruchách a bolestiach, pri zápale. Triesloviny obsiahnuté v alchemilke pôsobia hlavne proti zápalu, sťahuje tkanivá, zastavuje krvácanie, pôsobí antisepticky, hojí rany. Používa sa pri silnom menštruačnom a popôrodnom krvácaní, zhoršenej funkcii vaječníkov, poranení pri pôrode, zápalových ochoreniach vagíny → zastavuje tvorbu materského mlieka → podporuje imunitný systém, ochraňuje bunky, prevencia vzniku rakoviny → podporuje trávenie, metabolizmus, upravuje stolicu (odstraňuje hnačky, zápchu a plynatosť) → má močopudné účinky, odvodňuje, prečisťuje močové cesty, obličky, pečeň → pôsobí pri hojení pokožky, poranení, popáleninách, kožných chorobách (ekzém, psoriáza, akné...), dezinfikuje rany → eliminuje prejavy menopauzy, normalizuje tlak, odstraňuje návaly, zlepšuje celkovú pohodu → zlepšuje plodnosť u žien a mužov, odstraňuje menštruačné kŕče, silné krvácanie a výtoky → zlepšuje kvalitu spánku, upokojuje nervový systém → je prevenciou vzniku kardiovaskulárnych ochorení, podporuje silné cievy a srdce → po extrakcii zuba sa odporúča ako silne hojivý prostriedok → zaceľuje zle hojace sa rany a vredy → osvedčila sa pri dne, reumatizme aj cukrovke → z alchemilky sa v čase kvitnutia zbierajú kvety, stonky a aj listy, v čase od mája do septembra sa zbierajú iba listy.

ČAKANKA OBYČAJNÁ → upravuje črevnú peristaltiku a chráni pred vznikom rakoviny hrubého čreva → slúži ako prírodné probiotikum → pôsobí preventívne proti vzniku osteoporózy → zabezpečuje správne trávenie a vyvoláva pocit sytosti, preto je vhodná aj pri chudnutí a diétach → má mierne sedatívne účinky, pomáha pri napätí, úzkosti a strese.

DIVOZEL VEĽKOKVETÝ → napomáha pri zápaloch priedušiek, prechladnutí, angíne, chrípke, astme, zápaloch pľúc → podporuje vy-

kašliavanie, uvoľňuje priedušky a priedušničky → podporuje funkciu imunitného a lymfatického systému → zlepšuje stav slizníc.

DATELINA LÚČNA → kvety obsahujú látky podobné ženským pohlavným hormónom → pôsobí dobre pri klimakterii, poruchách menštruácie, nepravidelnej menštruácii, neplodnosti → bylina pôsobí pri reumatizme, opuchnutých lymfatických uzlinách, cukrovke a bronchitíde.

HLUCHAVKA BIELA → zbiera sa kvitnúca vňať, alebo len biele kvietky, vňať sa odporúča pri rovnakých indikáciách ako kvet, len má nižší obsah slizu, trieslovín a silice, ale vyššie množstvo minerálnych látok. → Používa sa pri liečbe niektorých ženských ochorení napr. pri nepravidelnej menštruácii, pri zápale vaječníkov, maternice, pri výtokoch, infekciách → môže sa pridať aj do čajovej zmesi s inými byli-

nami na prečistenie krvi a odvádzanie škodlivých látok → u mužov je osožná pri chorobách močových ciest, zlepšuje činnosť prostaty a uľahčuje močenie hlavne v staršom veku → zlepšuje látkovú výmenu a uľahčuje sliznice vnútorných orgánov, pôsobí proti nadúvaniu a plynatosti → kvet uvoľňuje kŕče a posilňuje nervy, upokojuje a uvoľňuje napätie v puberte ale aj v klimakterii → svojim zložením priaznivo pôsobí aj pri zápaloch horných dýchacích ciest a ústnej dutiny → zvonku sa odvar používa na omývanie pri ekzémoch a pripravuje sa z nej kúpeľ pri hemoroidoch alebo obklad z čerstvej rastlinky na kŕčové žily.

TIETO BYLINKY SI MÔŽETE NAZBIERAŤ A NASUŠIŤ DO KONCA LETA. ČO SA NÁM OPLATÍ ZBIERAŤ V JESENI, O TOM SI POVIEME V ĎALŠOM ČÍSLE.

Lubica Šmelková, poslankyňa obecného zastupiteľstva

... časy poľnohospodárske, družstevnícke

Poľnohospodárske družstvo Gemerská Poloma, so sídlom v Gemerskej Polome svoje poľnohospodárske aktivity vykonáva v šiestich katastrálnych obciach: Rožňava, Nadabula, Betliar, Gemerská Poloma, Henckovce, Nižná Slaná. V tomto roku aktívne obhospodaruje 1036,22 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Z toho je 477,35 hektárov ornej pôdy a 558,87 hektárov trvalých trávnych porastov. Družstvo je členené na rastlinnú výrobu, živočíšnu výrobu, technické stredisko a administratívno-hospodárske oddelenie.

V rámci rastlinnej výroby družstvo primárne zabezpečuje krmivá pre živočíšnu výrobu. V tomto hospodárskom roku 2021-2022 sa vysialo 143,2 ha ozimín a to ozimný jačmeň a ozimná pšenica. Na jar sa z obilnín vysial ovos siaty, a to na výmere 14,5 ha. Z objemových krmovín sa realizoval výsev lucerny siatej a niekde sa aplikoval s podsevom hrachu či ovsu, nakoľko tieto medziplodiny sa zberajú aj na zeleno v rámci senážovania. Na zabezpečenie výživných krmovín sme vysiali 105 ha kukurice na siláž v troch odrodách a cirok dvojfarebný na 3 ha. Cirok je v našej oblasti nová plodina využívaná ako neplnohodnotná náhrada za kukuricu na silážovanie. Cirok má viacero odrôd či je to ako tráva, cukrový, metlový, cirok zrnový. Má mnohoraké využitie, ktoré ešte čaká možno na uplatnenie aj v našich končinách v tejto dobe klimatických zmien, keďže pochádza z Afriky. Technické stredisko zabezpečuje práce pre rastlinnú aj živočíšnu sekciu výroby. Na lúčach sa kosí tráva a seno sa balí do oválnych balíkov, ktoré sa zväžajú a mechanizmami ukladajú do senníkov či kôlní. Pred samotným zberom úrody je potrebné vykonať množstvo činností a úkonov na ornej pôde. Ako prvá nastupuje pozberová úprava pôdy, podľa osevného plánu niektoré pôdne bloky sa vyhnoja maštalným hnojom, ktorý sa zaoříe a práce pokračujú úpravou pôdy pred sejbou ako je diskovanie, bránenie, smykovanie, odstraňovanie kameňov až potom môže nastúpiť sejba. Samozrejme konvenčné poľnohospodárstvo je spojené aj hnojivami a prípravkami na ochranu rastlín, ktoré sa aplikujú postrekom v rôznych fázach rastu. Tieto činnosti a ešte mnohé ďalšie realizuje technické stredisko poľnohospodárskeho družstva so svojimi mechanizmami a strojovým vybavením. Súčasná situácia nielen v našom družstve ale celkovo v poľnohospodárstve nám nedovoľuje obnovovať strojový park v takej miere a rozsahu ako by sme chceli, preto viac práce majú naši opravári a mechanici i samotný vodiči či strojníci. Objemové krmivá, senáže a siláže skladujeme v silážnych žľaboch, ktoré sú tradičnejšie ale aj plnšie prostredníctvom vakovacieho stroja do silážnych vakov. Všetky dopestované krmivá slúžia na kŕmenie chovaných hospodárskych zvierat. Poľnohospodárske družstvo v posledných rokoch chová ovce a hovädzie dobytky. Ovce sú umiestnené na hospodárskom dvore Betliar, no v čase keď je možnosť pasenia, tak sú v chotároch na pastvách formou košarovania. V roku 2022 sa ešte ovce nevyužívajú na mliečnu produkciu. Družstvo chová dojnice s úžitkovosťou na produkciu mlieka v počte aktuálne 185 ks s priemernou dojivosťou 25,6 litra na dojnicu a deň. Nadojené mlieko je dodávané do Tatranskej mliekarene v Kežmarku, ktorá ho spracováva na finálne výrobky z kravského mlieka. Taktiež si ľudia formou predaja z dvora môžu zakúpiť surové kravské mlieko z družstevnej produkcie. V posledných rokoch je nadojené mlieko vo vysokej kvalite s dobrými hodnotami tuku, keďže sa pravidelne pri dodávkach mlieka

robia laboratórne rozbor. V tomto roku sa vedenie rozhodlo pristúpiť aj na odchov výkrmového dobytku z vlastnej produkcie. Družstvo je členom zväzu chovateľov slovenského strakatého dobytku a zabezpečuje čistú líniu chovu tohto plemena. O chované zvieratá či už ovce alebo hovädzie dobytky sa starajú ľudia. Takisto ľudia šoférujú traktory, obsluhujú stroje a mechanizmy, na kosenie, zber úrody, pluhu na orbu, sejačky, nakladače, dopravníky a ľudia plánujú činnosti, zabezpečujú a organizujú práce v poľnohospodárskom družstve. Družstvo V Gemerskej Polome patrí medzi nezanedbateľných zamestnávateľov v obci a regióne. V posledných štyroch rokoch je poľnohospodárstvo vystavené viacerým vplyvom a nástrahám. Medzi najväčšie a viditeľné patria klimatické zmeny, ktoré ovplyvňujú hospodárenie v celkovom meradle, či už od zmeny bežnej vegetácie na pastvách, či trvalých trávnych porastoch, zarastanie pozemkov inváznymi druhmi rastlín a kríkov. Zmena charakteru ročných období či v priemerných denných a nočných teplotách no vážny problém je v dažďových zrážkach, ktoré sú abnormálne nízke alebo rýchle, výdatné s katastrofálnym účinkom na vegetačný pokryv. Ďalším činiteľom sú zmeny v podpore poľnohospodárstva a potravinárstva, kde sa síce veľa hovorí a sľubuje na podporu, no podpora keď príde, tak neskoro a v malej miere. Celkové nastavenie spoločenských hodnôt a meradiel kvality prostredia a života zasahuje aj do práce poľnohospodárov, ktorí produkujú potraviny pre život všetkých ľudí nielen zamestnancov družstva. Slovenský človek na vidieku chce mať blízko prírodu, kde môže načerpať energiu a odpočinúť si a konzumovať chce kvalitné potraviny a produkty v bio kvalite, no to všetko s luxusom a pohodlím bez iných ruchov a vplyvov takmer v laboratórnej sterilite. Chov hospodárskych zvierat aj produkcia kvalitného zdravého surového kravského mlieka, či zabezpečenia mäsa je sekundárne spojená s produkciou maštalného hnoja a zápachu s tým súvisiacim, aj pri pasení dobytku či oviec na lúčach v blízkosti obydľí nevieme odstrániť charakteristický zápach zvierat a zvuky. Pri obhospodarovaní pozemkov sa potrebujeme s mechanizmami a strojmi dostať na danú parcelu a z nej aj pozberanú úrodu či vytážený materiál presunúť namiesto na to určené. Tak ako pri rúbaní dreva lietajú triesky aj pri obhospodarovaní pôdy býva prach, hluk no vždy len v nevyhnutnej miere. Normy a právne predpisy upravujúce hospodársku činnosť a práce poľnohospodárov či chovateľov stále pribúdajú, no poľnohospodári musia svoju prácu robiť každý deň lebo zvieratá a pestované rastliny ľudské rozmary a zákazy nezaujímajú. Vytratila sa zo spoločnosti úcta a rešpekt k prácam zabezpečujúcim prvovýrobu a základné suroviny. Stará múdrosť hovorí: Možno niekedy v živote

budeš potrebovať sudcu, notára, policajta, informatika, občas lekára, ale pravdepodobne trikrát do dňa budeš potrebovať poľnohospodára. Poľnohospodári pri svojej práci majú v rukách 50% úspechu, druhá polovica je v rukách prírody a božích, no stále sa snažíme zveľaďovať dedovizeň a rodnú hruď zdedenú po predkoch a udržať obraz krajiny, ktorý máme všetci tak radi. **Z produkcie Poľnohospodárskeho družstva si môžete zakúpiť surové kravské mlieko**

v cene 0,60 EUR za jeden liter, a to v utorok a piatok od 07:00 do 09:00 v mliečnici na hospodárskom dvore v Polome.

Mgr. Štefan Lipták

K Ú T I K P O L O M S K E J H I S T Ó R I E

Keď prichádzala leto

V minulom čísle „Polomských novín“, som prispel článkom „Keď prichádza jar“, kde som popísal hry, ktoré sme s príchodom jari a potom aj leta kedysi hrávali. Ďalšie hry, ktoré si pamätám, by som chcel popísať v tomto článku.

„PURGA“ - opátkami topánok sme „vyryli“ do zeme kruh s priemerom cca 2 m. Každý z hráčov mal pripravenú palicu cca 8 cm dlhú. Vyžrebovaný hráč sa postavil do kruhu a s palicou tam čakal, kým nezačne hra. Ostatní hráči sa postavili do radu cca 4m od okraja kruhu. Prvý z radu svojou palicou odrazil „purgu“ (cca 15 cm odrezok z hrubšej palice) tak, aby padala do kruhu. Hráč, ktorý čakal v kruhu ju musel svojou palicou trafiť tak, aby nepadla do kruhu. Potom pokračovali ďalší a ktorému sa podarilo odraziť „purgu“ tak, že spadla do kruhu. Hráč, ktorý bol pretým v kruhu (a spadla mu purga do kruhu) bol z boja vyradený a čakal na ďalší „zápas“. Absolútny víťaz bol ten, ktorému, keď bol v kruhu, ani raz nepadla „purga“ do kruhu.

Iný druh „purgy“, ktorú hrávali chlapci z Panské záhrady sa hral takto: Každý z hráčov mal pripravenú cca 60 cm dlhú palicu a na jednom konci zahnutú do špicata. Prvý vyžrebovaný sa rozohnal a hodil palicou smerom k zemi tak, aby sa poriadne a pokiaľ možno kolmo, čo najhlbšie zapichla do zeme. Druhý v poradí, taktiež z takou palicou, sa snažil zapichnúť svoju palicu tak, aby zapichnutú palicu prvého hráča povalil na zem. Keď sa mu to nepodarilo pokračoval ďalší a ďalší, až kým sa niektorému nepodarilo povaliť zapichnutú palicu. Ten bol víťazom prvého kola a zapichol svoju palicu, aby pokračovali ďalší. Komu sa najviackrát podarilo povaliť zapichnutú palicu, bol na konci hry absolútnym víťazom.

Hra na „TEREKA“ sa hrávala s gumenou malou loptičkou (ako asi tenisová loptička) takto: Päťami topánok sa vyhlbila do zeme jamka, do ktorej sa položila loptička. Hráči sa postavili okolo loptičky do kruhu (cca 2m od loptičky). Keď zaznel povel „uteká sa“, tak vyžrebovaný mal uchmatnúť loptičku a trafiť niektorého z utekajúcich. Keď sa mu niektorého podarilo trafiť, tak ten bol vyradený z boja a hra pokračovala, zvíťazil ten, kto nebol trafený loptičkou.

Dohovoríš sa a zasmeješ v polomskom nárečí?

Jä som už aj v dadôve musiel restovať, bo mä mať tľomili, keť som sä spriešal.

Ja som už v materskej škôlke musel recitovať, lebo ma mama zbila, keď som nechcel.

Keť bül ešte soploš, tak ho šudili, že mu gôla donese bratříška, tušta tú gôlu furt šekál na gangu.

Keď bol malý, tak ho klamali, že mu bocian donesie brata, nuž ho vždy čakal pred domom.

Chodiel grangat' na túren, bo si chciel zarobiť na napolitanki, soja-babu a pracharandu.

Chodil zvoníť, lebo si chcel zarobiť na rôzne sladkosti.

Tot grôbijän bül takí zgäbrení ot dákie gebuzini, že ešte aj kersnie prišlo na ríhanie.

Tak odporne bol zašpinený, že ešte aj krstnej mame prišlo z toho zle.

Balamutili jú, tušta nanesto na kužiel si zrebe navila na gräcki, motolica edná.

(Kužiel, gräcki – niekdajšie potreby na spracovanie domácej priadze)

KJ

PODZEMNÁ ŽELEZNICA

píše Janko Garguš z Ameriky

Podzemná železnica bola sieť tajných ciest a bezpečných domov založených v USA od začiatku do polovice 19. storočia. Používali ho zotročení Afroameričania predovšetkým na útek do slobodných štátov a do Kanady. Sieť pomáhali abolicionisti a ďalší sympatizanti s kauzou utečencov. Američania používali tento názov pre sieť, ktorá bola založená na pomoc zostreleným letcom a iným uviaznutým jednotlivcom v Európe počas druhej svetovej vojny.

Existencia týchto tajných sietí pokračovala aj počas nasledujúcej studenej vojny medzi západnými spojencami a východoeurópskymi krajinami ovládanými Ruským Sovietskym Zväzom. Mnohí neznámi vlastenci spoza železnej opony riskovali svoje životy pri udržiavaní týchto sietí, ktoré sa používali na pomoc utekajúcim osobám hľadáajúcim exil v západných krajinách. Podzemné železnice by obnovili svoju vojnovú funkciu, ak by došlo k vypuknutiu nepriateľstva medzi oboma protivníkmi. O existencii týchto sietí po druhej svetovej vojne som sa dozvedel počas svojej vojenskej služby a stretol som sa s niektorými odvážnymi jednotlivcami, ktorí zohrali významnú úlohu pri ich udržiavaní. Toto je môj príbeh o podzemnej železnici. Ešte stále sa veľmi dobre pamätám, keď som ako desaťročný chlapec, v roku 1944 navštívil miesto havárie ruského lietadla, ktoré sa zrútilo do zalesneného kopca viac ako tri kilometre od môjho rodného domu vo Veľkej Polome. Bol to hrozný zážitok, na ktorý nemôžem nikdy zabudnúť. Trup lietadla bol rozbitý na niekoľko kusov, ktoré boli rozhádzané medzi stromami poškodenými pri havárii. Zahynulo tam 18 vojakov, ktorí prišli na pomoc Slovenskému Národnému Povstaniu. Boli to slovenskí a ruskí dobrovoľníci, partizáni a členovia lietadlovej posádky.

Predvojnová mapa nášho okolia, ktorá ukáže nielen partizánsku ohradu so starou baňou nad Martinkovom Hrbe, ale aj haváriu lietadla na Flôse (Kupkovej). Mapa taktiež ukáže pravdepodobnú starú cestu, koľaj, alebo chodník, ktorý používal otec s Linčényim pri sprevádzaní amerických letcov smerom do Henclovej.

pokračovanie v budúcom čísle

OBEC GEMERSKÁ POLOMNA

A

STOLNOTENISOVÝ KLUB GEMERSKÁ POLOMA
VÁS POZÝVAJÚ NA XXX. ROČNÍK
STOLNOTENISOVÉHO TURNAJA

o pohár starostky obce Gemerská Poloma 2022

28. AUGUSTA 2022

do telocvične základnej školy v obci

9,00 – 9,30 (h. - prezentácia)

5,00 EUR (štartovné)

POZVÁNKA

POZVÁNKA

Turbulentná sezóna

A – družstvo ▶ V septembri, plnť očakávaní po dlhej zápasovej pauze, sme nastúpili na prvý zápas v tretej lige Západ proti favoritom z KST Poprad A. Zápas sme si užili a dokonca vybojovali cennú remízu. Prvotné nadšenie z vytúženého začiatku ligy nám po odohratí druhého zápasu znova zobrala korona, keď pre zvyšujúci počet pozitívnych prípadov v Slovenskej republike musela byť sezóna 2021/2022 prerušená na neurčito. Do konca roka sa nakoniec neodohral už žiadny ďalší zápas, rovnako ani v januári a februári tohto roka a sezóna bola znova ohrozená. Lenže na konci februára prišlo k vytúženému uvoľneniu opatrení a zápasový kolotoč sa mohol znova rozbehnúť. Keďže bolo nutné dobiehať veľké množstvo zápasov a v tíme nám vyskočilo aj

niekoľko pozitívnych hráčov, tak bol pre nás marec veľmi náročný. Po kolísavých výkonoch sme nakoniec „jesennú časť“ odohrali a skončili na 11. mieste z 13. účastníkov. Preto sme sa ocitli v odvetnej jarnej časti v spoločnosti siedmich tímov bojujúcich o zotrvanie. Začali sme bojovne a po sérii troch zápasov bez prehry sme sa odpútali od pásma zostupu. Lenže na skvelú formu sme v ďalších dvoch zápasoch nenadviazali a v rozhodujúcom poslednom zápase sme museli potvrdiť výhrou zotrvanie v lige. Nakoniec sa nám po výhre 12:6 z MŠK Slavov Spišská Belá A podarilo obsadiť konečnú 10. priečku a tým si zabezpečiť zotrvanie v tretej lige aj v najbližšej sezóne.

A – družstvo v zložení: Trojan Michal, Trojan Jozef, Čarnoký Peter, Žúdel Ondrej, Gajdoš Jaroslav, Ďuríček Marián, Babič Radovan, Ďurán Miloslav, Čiškova Anna.

B - družstvo ▶ Rovnako sa sezóna vyvíjala aj pre naše B-čko, kde sa po odohratí prvých troch zápasov v 5. lige Gemer musela sezóna prerušiť. Do zápasov sme znovu nastúpili v marci, kde nás takisto čakalo množstvo zápasov. Po vyrovnaných a neraz ťažkých zápasoch sa nám nakoniec podarilo usadiť po „jesennej časti“ na piatej pozícii, čo nám zaručovalo v jarnej odvetách súboje o postup do 4. ligy. Nakoniec po 2 výhrach a 2 prehrách sa nám podarilo celkové umiestnenie vylepšiť o jednu priečku, takže sme obsadili veľmi pekné 4. miesto.

B – družstvo v zložení: Čarnoký Peter, Ďuríček Marián, Gajdoš Jaroslav, Ďurán Miloslav, Trojan Jozef a Černický Maximilián.

Na záver by sme sa chceli poďakovať divákovi, ktorí nás svojim povzbudzovaním hnali dopredu počas celej minulej sezóny a zároveň by sme vás chceli pozvať aj na ďalšie kvalitné zápasy v tej budúcej.

Ing. Jozef Trojan

NAJMENŠÍ HRÁČI PRÍPRAVKY

skončili v skupine tretí. Odohrali stretnutia na ich vek veľmi dobré. Ukazujú sa talenty, no bohužiaľ nie pre nás. Rodičia ich už dávajú do MFK Rožňava, považujú nás asi za neschopných a slabých trénerov. Bohužiaľ sa nedá nič s tým robiť, speje to však k tomu, že slabší sa tam nechytia a skončia s futbalom. Bude to mať za následok, že za chvíľu nebude mať kto hrať futbal, najmä na dedinách. Vizitka je už to, že 2 sezóny nebola v okrese súťaž dorastu a za žiakov hrajú mužstvá vo vekovom rozsahu 10 až 15 rokov, čo je deštruktívne. 10, 11 roční strácajú chuť keď majú hrať voči o dve hlavy väčším súperom. ObFZ to nechce rozdeliť, lebo by v súťaži hrali tri mužstvá mladších do 13 rokov, tri mužstvá od 13 do 15 rokov. Naši

MLADŠÍ ŽIACI skončili v súťaži starších žiakov na 7. mieste, poslední. Nemali nárok 10 roční hrať proti mužstvám, v ktorých hrali 6-7 hráči vo veku 14 alebo 15 rokov. Statočne sa snažili, ale v konečnom dôsledku fyzicky odišli v druhom polčase. Bola to pre nich vynikajúca škola. Sme radi, že ich to neodradilo, nebol na nich robený žiaden tlak, aby robili výsledky, len aby hrali a snažili sa. Z každého gólu súperovi sa veľmi tešili a majú chuť hrať ďalej. Uvidíme na začiatku sezóny, aké mužstvo poskladáme, nakoľko mám vedomosť, že znova

SKONČILA SA FUTBALOVÁ SEZÓNA 2021/2022,
KTORÚ MUSÍME HODNOTIŤ AKO NEÚSPEŠNÚZNOVA BOLI MFK ROŽŇAVA OSLOVENÍ RODIČIA,
ABY PRESTÚPILI DETI DO ROŽŇAVY

sa boli MFK Rožňava oslovení rodičia, aby prestúpili deti do Rožňavy - nechápem však rodičov prečo to robia, nakoľko majú rovnaké podmienky v MFK ako aj u nás po technickej a trénerskej stránke a u nás deti majú zaručené, že aj slabšie nastúpia hrať zápas, čo v MFK nie. Tam je to podriadené len výsledkom. Taktiež doposiaľ u nás rodičia neplatili žiaden príspevok za tréning a zápas, čo v MFK je mesačne doposiaľ od 35 do 40 eur na hráča a poplatok sa zvyšuje. Taktiež deti hrajú tú istú súťaž ako my v kategórii prípraviek a časť detí aj žiakov. **MUŽSTVO DOSPELÝCH** tejto sezóny bolo najväčším sklamaním. I keď sme mali najmladšie mužstvo v súťaži, čakali sme viac. Skončilo posledné v súťaži. Skladba mužstva tomu na začiatku nenasvedčovala. Hráči nevládali najmä takticky a psychicky zápasy. Bojovali, no prehrávali zápasy o gól, a to ich ubíjalo. Prestali si veriť a začali kopíť chybu za chybou. Koniec sezóny už len dohrávali. Nedokázali na ihrisku odovzdať čo si na tréningu nacvičili. V mužstve nebol hráč, ktorý by ich usmernil. Taktiež v druhej časti sezóny začala pokriľkovať morálka v dochádzke na zápasy, z časti to bolo zapríčinené aj pracovnými povinnosťami, zdravotným stavom niektorých hráčov, ale bohužiaľ aj prístupom a zodpovednosťou. Cez leto budeme mať veľmi ťažké poskladať konkurencieschopné mužstvo, nakoľko niektorí hráči u nás končia a problém je nájsť náhradu. S týmto bojuje trištvrte mužstiev v súťaži. Otázka je aké mužstvá vôbec nastúpia do súťaže. Hráči sú v pokročilom veku a náhradu niekoľko rokov žiadne mužstvá nevychovali, len na papieri. Mládež nechce už vykonávať fyzickú aktivitu, sú pohodlní, ideálne je klepať prstom po mobile alebo po ovládači televízora, nie to ešte behať vonku, kde je 30 a viac stupňov. *Čo nás teší je technická stránka prípravy zápasov a výbavy, boli sme jediným mužstvom v okresnej súťaži, ktoré dohralo súťaž na zelenej trávě, nakoľko o ihrisko je trvalá starostlivosť. Výbava mužstva a technické zázemie patrí na úroveň vyššej súťaže. Potrebujeme už len doplniť tím dobrovoľníkov na prácu a technické zabezpečenie mládeže a usporiadateľskej služby. Dobrovoľníkov, ktorí sú ochotní obetovať nejaký svoj voľný čas pre klub, šport.* Ako bude a koho prihlásime do súťaže, uvidíme do termínu 4.7.2022, dokedy je potrebné poslať prihlášky do súťaže. Prestupový termín je od 1. do 15.7. 2022

bez obmedzenia. Keď sa nám podarí doplniť káder, budeme hrať - keď nie, neprihlásime žiadne mužstvo do súťaže. V prípade, že nebude záujem u detí ani o tréning, prerušíme alebo ukončíme činnosť klubu. Niečo znásilňovať a niekoho nútiť do činnosti nemá význam. Taktiež je zbytočné vyhadzovať peniaze do činnosti, čo nie je malá položka, keď len rozhodcovia na zápas stoja klub cca 130 eur. Ďalšie náklady sú na prípravu ihriska, alebo na dopravu na zápas, a to pri dnešných cenách PHM už nie je sranda, dopraviť na zápas 20 ľudí, t. j. najmenej 15 hráčov a povinných členov organizačného tímu. V prípade, že nie je predpísaný člen tímu, je automaticky pokuta od ObFZ. Takže aj takto sa „pomáha“ futbalu. Pre nezainteresovaných, pre info ceny. Mužstvo musí mať na sezónu 2 sady dresov z dôvodu prispôbenia sa súperovi, aby nemali rovnaké farby. Jedna komplet sada s číslami stojí od 700 do 1 000 eur. Len jedno číslo na dres stojí 3,50 EUR. Tréningová lopta stojí 35 eur, mužstvo potrebuje 15 ks. Vydržia jednu sezónu, nakoľko už nie je taká kvalita ako bola. Jedna zápasová lopta stojí podľa kvality od 70 do 150 eur. Na zápas sú predpísané 4 ks 280 až 600 eur. Taktiež vydržia jednu sezónu.

Štefan Dorčák

PZ TURECKÁ - krátke info o prebehnutých zmenách

Názov poľovného revíru: Betliar č. 4. Je to nezisková organizácia s dlhoročnou existenciou. Členskú základňu tvorí 24 členov, 16 z Gemerskej Polomy, 9 z Betliara. Poľovnícke združenie vykonáva svoju činnosť v katastroch obcí Betliar, Gemerská Poloma a Nadabula, vo výmere 2 846 ha. Jedná sa o lúky, pasienky, poľnohospodárske plochy a lesy v najbližšom okolí týchto obcí. **VÝBOR PZ TURECKÁ** tvoria: predseda PZ - **Milan Kubasko**, poľovný hospodár - **Juraj Koltáš**, tajomník - **Ondrej Chochol**, finančný hospodár - **Michal Mihalik**, strelecký a kynologický referent - **Peter Puškáš**. **DOZORNÚ RADU** tvoria: predseda - **Jozef Sarvaš**, člen - **Milan Matúš ml.**, člen - **Marian Breznán**.

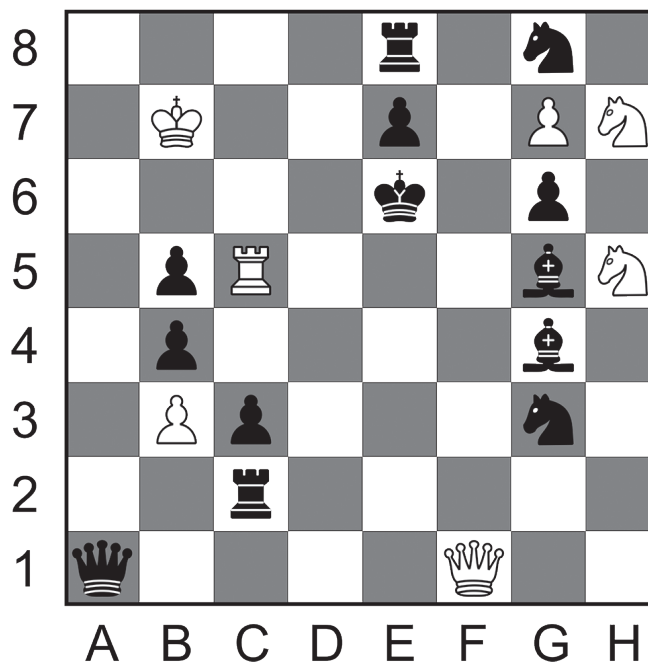
- r -

ú l o h y z a o d m e n u

→ výherná cena je 20,00 EUR → obálku je potrebné označiť slovom **ŠACH** alebo **KRÍŽOVKA** → napísať k odpovedi **TELEFÓNNY KONTAKT** → doručiť na obecný úrad alebo do obecnej knižnice → odpovede je možné zaslať tiež e-mailom: obec@gemerskapoloma.sk alebo kniznica@gemerskapoloma.sk → môžete volať každú stredu v čase od 13,00 do 15,00 h. na tel. číslo: 0911 535 280 (obecná knižnica) → termín uzávierky je 2.9.2022, vrátane

Krížovka: Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1282 ako Vezures. Existovala však už predtým, no ako sa pravdepodobne volala sa dozvieme v krížovke.

Biely na ťahu dáva mat 2. ťahom

Šachová úloha: Úloha má 5 variantov. Nájdite aspoň 2.

pomôcky: NYBORG	1.	stará mama (po nemecky)	Gelnica (EČV)	mesto v Nemecku	3.	pomôcky: OJAN	spodok nádobý	5.	sodík (zn.)	Kainov brat	hra	rieka v Nigérii	meno Valentína
odborník v logopédii													
Český histor. a archivár (Josef 1836-1899)						dusík (zn.) vzorec jodidu draselného		plášť moslim. žien mesto v Dánsku					
hektár (zn.)			značka kotlov rímских 51						biblická hora v Palestíne				
29. písmeno latinskej abecedy		talianky spisovateľ plaz					ytrium (zn.) lepidlo		silný povraz spojka				
tréť (po anglicky)						Liberec (EČV) polomer (zn.)				objem (zn.) ale, po česky		mesto v Etiópii	6.
egyptský ochranný boh			vzdušne, v hudbe						syn Kálefov lákaj				
yard (zn.)			neptúnium (zn.) železo (zn.)			4.					ruský súhlas 2. solmizačná slabika		
	vyhodit' (po anglicky)	študent medicíny		predložka tu máš			sl.hokejista (Ladislav, *1981)						
opraviť (po anglicky)						retinol medikament		šteká berýlium (zn.)					
2.			nemec.koncern nebo (po maďarsky)				bór (zn.)		hraničný poplatok		zvýsknutie latinská skr. súhvzdia Rak		
holandské mesto				udieraj Sémov syn			vlak vyššej kvality kiloampér (zn.)			balkánska rieka		Telúr (zn.)	plošný obsah (zn.)
slovenský elektrotechnik								zápalná šnúra					
tlak krvi (skr.)			prikryvka					7.					pomôcky: ADIŠA

Polomské noviny

♦ vychádzajú štvrt' ročne pre občanov obce Gemerská Poloma

♦ **Vydavateľ:** Obecný úrad Gemerská Poloma, Námestie SNP 211/8, 049 22 Gemerská Poloma, IČO 00328227, ISSN 1339-1267

♦ Reg. č. EV 3105/09 - registrácia 22. 01. 1996

♦ **Zodpovedný redaktor:** Mgr. Lillian Brondošová ♦ **Redakčná rada:** Dana Červenáková, Ing. Stanislava Červenáková, Mgr. Jana Krivušová

♦ **Foto:** Ondrej Greško, Dana Červenáková a občania obce ♦ **Adresa:** Obecný úrad Gemerská Poloma, Námestie SNP 211/8, 049 22 G. Poloma

♦ **e-mail:** obec@gemerskapoloma.sk, kniznica@gemerskapoloma.sk

♦ Neprešlo jazykovou korektúrou. ♦ Viac fotografií nájdete na: www.gemerskapoloma.sk

♦ **Tlač:** Tlačiareň OTOPRINT Rožňava ♦ **Počet výtlačkov:** 750

